

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (990) SAUSIO - JANUARY 16 • 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR SEIMOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Komunistai - lietuviai?

Stebint lietuvių dramą per pastarąjį penkiasdešimtmetį, iškyla daugelio asmenų ir grupių vaidmuo. Ir dešinė, ir kairė matyti žymių skirtumų, daugiausia religinio, socialinio, politinio pobūdžio, tačiau visus jungia pagrindinis vardiklis — laisva tauta nepriklausomoje valstybėje! Vieni tą laisvę supranta vieni, kiti — kitaip. Vieniems ji reiškia pilnutinę demokratinę santvarką, kitiems — autoritetinę. Bet pagrindinis visų lietuvių troškimas lieka tas pats. Išimti sudaro komunistai. Jie nuo pat nepriklausomos Lietuvos pradžios išsiskyrė iš tautos kello ir paneigė bendrąjį jos siekimą, idealą. Kai visa tauta, pagauta atgimimo dvasios, pasuko tautiniu keliu, tai komunistai nuėjo tarptautiniu. Kai už laisvę kovojanti tauta sužiuojo ir Vilnių, kaip atgimusių valstybės sostinę, komunistai nukreipė savo akis į Maskvą, kaip tarptautinę sostinę. Kovojantiems Lietuvos savanoriams rūpėjo atsipalėti nuo Maskvos, sumušti besiveržiančius bolševikus, o komunistams — sujungti Lietuvą su Maskva, padėti bolševikinei kariuomenei bei kompartijos agentams. Visoje atgimimo Lietuvoje kilo nepaprastai entuziazmas atstatyti savąją valstybę ant laisvės bei nepriklausomybės pagrindų, o komunistams nuolat rūpėjo knistis po tais pagrindais, juos silpninti, nes tokia buvo Maskvos politika. Spontaniškai organizavosi kylančio krašto visuomenės krikščioniškas, patriotiniai pagrindais, o komunistai telkė savo celes, įkvėpti maskvinio internacionalizmo.

Visa tai gerai atsitema senosios gvardijos komunistai. Žvelgiant atgal ir matydami pasirinktąjį kelią, senieji Lietuvos komunistai tūžai naujos dvasios akivaizdą, atrodo, pajuto gėdą. Antai A. Sniečkus, kalbėdamas Vilniuje apie kompartijos "žygdarbius" 1918 metais, pareiškė: "Komunistai, atkurdami Lietuvos valstybę, įėjo į tėvynės istoriją kaip tikri patriotai..." Taip, senosios gvardijos komunistai norėtų dabar būti "patriotais", deja, Lietuvos istorijai jie įėjo kaip antipatriotai ir bendrojo tautos idealo suniekintojai. Jie atstovauja tam judiniam elementui, kuris, būdamas svetimųjų tarnyboje, atsisuka prieš savos bendruomenės interesus. Tai ypač buvo ryšku 1940-41 metais, kai sovietinė armija okupavo Lietuvą. Tada visi matė lietuvių komunistų "patriotiškumą". Tūkstančiai lietuvių buvo sukišti į kalėjimus, ištremti į Sibirą. Toje gėdingoje operacijoje dalyvavo visi lietuvių kompartijos pareigūnai — nuo aukščiausio iki žemiausio. Tremiamųjų sąrašai buvo sudarinėjami savo krašto partietčių. Į juos pakliuvo daugybė vaikų, moterų, mokinių, vyresnio amžiaus žmonių, jokioje politikoje nepasireiškusių. Tai buvo nežmoniškas, sadistiškas komunistų siautėjimas, tikra bėprotybė net ir komunistinės politikos akimis žiūrint. Dabar sakoma, kad tai buvo stalinizmo eros klaida. Gal už kelių dešimt metų tie patys partietčiai sakys, kad tai buvo "patriotinis" darbas, panašiai kaip kova prieš Lietuvos nepriklausomybę 1918 m.

Ar galima tad komunistus laikyti lietuviais? Toks klausimas neišvengiamai kyla žvelgiant į senosios kompartijos darbus. Atsakant, vis dėlto negalima tvirtinti, kad komunistai nėra lietuviai, net ir anie senosios gvardijos partietčiai. Etninė prasme jie yra lietuviai, tos pačios tautos žmonės. Nei savo kilme, nei kalba, nei vidine jausena — priklausomybė jie nesiskiria nuo kitų tautiečių. Skirtumai religinėje, socialinėje, politinėje srityje dar neatkiriama jų nuo tautos kamieno etninio požiūrio, nepadarė jų rusais, gudais ar kitokiais. Taigi, ir komunistai ta prasme yra lietuviai, tačiau jie atskiria nuo bendrojo tautos idealo ir tampa sūnumis palaidūnais. Panašiai, kaip ir šeimoje: vienas narys atsisakia, išsima nuo bendruomenės jos interesus, sukiša savo brolius ir tėvus kalėjimams, kad pats triumfuotų. Tai moralinis atsiskyrimas ir kartu paklydimas. Savo kilme toks žmogus lieka toks pats, tačiau moraline laikysena nesiderina ir bendruomenės šeimos interesus. Dėlto lietuviai komunistai yra išskirti ir iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės. Jie čia negali išsiderinti, nes jų širdys atiduotos Maskvai, užgrobusiai nepriklausomai Lietuvai. Tik pastaraisiais metais galima pastebėti pasikeitimą ženklu. Ryšium su tautinio elemento sustipėjimu Vakarų ir Vidurio Europos kompartijose atbūda tautinė dvasia ir lietuvių komunistuose. Jaunoji karta, dar atsime-nanti laisvąją Lietuvą, bando blaiviau žvelgti į tautos gyvenimą, rasti naujus kelius, bet tai tik pradžia. Ar ji pasiteisins, parodys ateitis.

KANADOS ĮVYKIAI

KONFERENCIJA IR MOTERYS

Kanados premjeras P. E. Trudeau Britų Bendruomenės premjerų ir prezidentų konferencijoje Londone pasiūlė įsieti kompromiso su nepriklausomybe pasiskelbusia Rodezija. Tai yra tradicinė Kanados tiltų statymo politinė linija, siekianti padėti Britanijai išlaikyti bendruomenės jungtį. P. E. Trudeau taipgi turėjo asmeninius pokalbius su karaliene Elzbieta ir Britanijos premjeru H. Wilsonu, kuris prašė Kanadą nepasitraukti iš Atlanto Sąjungos. Platų pasikalbėjimą jis turėjo su gausiais spaudos atstovais, kurie jam rodė didelę dėmesį. Politinę P. E. Trudeau veiklą užtemdė britų ir kanadiečių laikraštininkų pigūs pranešimai apie jo susitikimus su moterimis. Išties puslapių buvo skirti reklamoms siekiantiems Jievi Rittinghausen, su vyru išsiskyrusiai plevėsi, kuria P. E. Trudeau pavaišino pietumis restorane. Laikraštininkams ji gyrėsi, kad tai buvusi meilė iš pirmo žvilgsnio, kad eeresnės kandidatės į žmonas jis niekur negalėsias rasti. P. E. Trudeau pareiškė, kad tos, kurios išlepa spaudai, nėra io drauės. Iš Londono jis nuskrido Italijon, kur buvo priimtas popiežiaus. Italijos prezidento ir min. pirmininko.

Kvebeko vyriausybės vadžias vėl perėmė premjeras J. J. Bertrandas, kuri iš šių pareizų laikinai buvo privertes pasitraukti sunegalavimas širdimi. Jo sveikata yra pagerėjusi, bet atostogų jis žada praleisti iki sausio 27 d. Lig šiol premjerą J. J. Bertrandą pavadavo švietimo

min. J. G. Cardinal, aršus Kvebeko tautininkas, atidėjęs neribotam laikui įstatymo projektą, kuris būtų apsaugojęs anglų kalbos teises Kvebeke. Ši kartą premjeras J. J. Bertrandas savo pavaduotojų pasirinko finansų ministerį P. Dozois, federacijos šalininką. Jis taipgi pranešė, kad į prancūziškai kalbančių kraštų švietimo ministerių konferenciją Kongo nebus siunčiama atskira Kvebeko delegacija, kaip buvo planavę įtampos su Otava siekias švietimo min. J. C. Cardinal. Šioje konferencijoje dalyvauos federacinės vyriausybės delegacija, papildyta keliais Kvebeko atstovais, kurių vadovu bus Kvebeko švietimo ministerio pavaduotojas J. M. Morin. Šis laikinis kompromisas, žinoma, neišsprendžia didėjančio įtampos tarp Kvebeko ir Otavos. Montrealio dienraštis "La Presse" premjerui J. J. Bertrandui buvo pateikęs eile klausimų apie Kvebeko ateitį. Kvebeko nepriklausomybės reikalą jis pasisakė už referendumą, kad visi Kvebeko gyventojai galėtų pareikšti savo nuomonę. Be abejonės, tai yra geriausia išeitis, nes tik balsavimu keliu būtų galima nustatyti, kiek Kvebeke yra nepriklausomybės ir kiek federacinis šalininkų.

Kanados pašto min. E. Kierans sudarė specialų komitetą, kuris stengsis pagerinti pašto ženklų meninę vertę. Kad juo didesni skaičiai nupiektų filatelistai. Pašto ženklų spaustuvės jau išigijo naujas mašinas, kurių dėka ženklus bus galima spausdinti

"Tėve mūsų" tekstas ant sienos Pater noster šventovėje Jeruzalės mieste, kur Viešpaties malda išrašyta daugybe kalbų

Tarėsi veikėjai Toronte

Veiksnių konferencija numatyta š. m. gegužės mėn. Detroit, antrasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas ir tautinių šokių šventė — 1972 metais

Sausio 11 d. Toronte Prisikėlimo par. patalpose posėdžiavo trys Bendruomenės valdybos: PLB, JAV ir Kanados. Buvo žinių, kad posėdžiavoose dalyvauos VLIKo atstovai, bet jo nebuvo. Taigi, suvažiavo tik Bendruomenės veikėjai aptarti savųjų reikalų. Dalyvavo šie asmenys iš PLB valdybos: St. Barzdukas, dr. A. Butkus, A. Galiušis, A. Rinkūnas, J. Kavaliūnas, dr. V. Majauskas; iš JAV LB centro valdybos: inž. Br. Nainys, kun. J. Borevičius, inž. V. Adamkus; iš KLB: dr. S. Cepas, Stp. Kairys, L. Tamošauskas, B. Sakalas, K. Baronas, G. Breichmanas, E. Cuplinskas, A. Kuolienė, J. R. Simanavičius. Be to, dalyvavo JAV LB tarybos pirm. J. Kapočius, PLB ryšininkas prie VLIKo inž. K. Miklas, Toronto apyl. pirm. adv. G. Balčiūnas. Posėdžio prezidiumas buvo sudarytas iš St. Barzduko. PLB valdybos vykdomojo vicepirmininko, inž. Br. Nainio, JAV LB centro valdybos pirmininko, dr. S. Cepo, KLB krašto valdybos pirmininko, K. Barono, KLB valdybos sekretoriaus.

Svarstyta ir nutarta Aktualiaisiais Bendruomenės klausimais pranešimus padarė: dr. A. Butkus — apie veiksnių bendradarbiavimą, dr. V. Majauskas — jungtinį lėšų telkimą bei fondą, A. Rinkūnas — švietimo ir šeimos metus, dr. A. Kliamas — kultūrinę paramą kraštų bendruomenėms (jo pranešimą perskaitė St. Barzdukas), Br. Nainys — tautinio solidarumo inaušis ir kt. Kiekvienas pranešimas buvo svarstomas ir priimami atitinkami nutarimai. Iš jų minėtini: Bendruomenės ir toliau reikišias nepartinis pagrindas: neatsisakoma nuo jungtinio lėšų telkimo būdo; steigiama

ti keturių spalvų. Filatelistai jau seniai skundžiasi, kad Kanados pašto ženklai savo grožiu ir menine verte yra atsilike nuo kitų kraštų. Komitetas svarstys galimybę padidinti atlyginimus dailininkams už pašto ženklų projektus. Galvojama netgi apie konkursą projektams paruošti.

prie PLB valdybos studijinė komisija visuomeniniams reikams; steigiamas informacijos centras arba praplečiama VLIKo Elita; imamasi iniciatyvos suaukti veiksnių konferenciją Detroito š. m. gegužės mėnesį; organizuojamas antrasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas kartu su tautinių šokių švente 1972 m. Čikagoje arba Toronte.

Vakarinės diskusijos Po oficialių posėdžių KLB krašto valdyba pakvietė visus posėdžio dalyvius, visą eilę Toronte veikėjų ir spaudos atstovus vakarienes. Iš spaudos atstovų dalyvavo: "Draugo" — Pr. Alėnas, "Darbininko" — J. Matulionis, "Dirvos" — Pr. Bastys, "N. Lietuvos" — Alg. Banelis, "Moters" — Ir. Kairienė, "T. Ziburii" — kun. Pr. Gaida. Vakarienes metu, pirmininkaujant PLB informacijos vadovui dr. A. Butkui, prezidiumo sekr. K. Baronas painformavo apie posėdį ir perskaitė nutarimus, o į klausimus atsakinėjo dr. A. Butkus. Spaudos žmonės rūpėjo gauti platesnių informacijų apie įvykusį pasitarimą. Išsiaiškinus vieną kitą klausimą, planuotoji neva spaudos konferencija tapo diskusijomis, kai St. Barzdukas išlėkė priekaisius spaudai. Pirmiausia jis pareiškė nepasitenkinimą "T. Ziburiais", kurie PLB valdybos atsisaukimo dėl švietimo ir šeimos metų įdėjo ne į 1, bet 5 ar 6 psl., o kaiku rie laikraščiai visai nespausdino. Toliau nusiskundė, kad lietuviškoji spauda prez. Johnsono pareiškimus deda į 1 psl., o lietuviškus reikalus nustumia į kelintaeles pozicijas. Jam buvo paašikinta, kad valdiniai, oficialūs pranešimai, siunčiami visiem laikraščiams, yra neįdomi medžiaga nei skaitytojams, nei redaktoriams ir dėlto nesusilaukia norimo dėmesio. Esą reikia naujų būdų lietuviškai veiklai populiarinti. Dabartiniai oficialūs pranešimai smaugia spaudą ir nepasiekia skaitytojų. Ar oficialus pranešimas dedamas į 1 psl. ar 5-me, rezultatai būna tie patys. A. Rinkūnas dar pridūrė,

V. Vokietijos prezidentas tik prezidentauja, bet nevaldo, kaip pvz. Prancūzijoje ir JAV. Čia jis tik atstovauja savo valstybei santykiuose su kitomis valstybėmis, skiria ir priima pasiuntinius valstybės vardu, pasirašo tarpvalstybines sutartis, turi malonės teisę, siūlo parlamentui asmeni ir kanclerius, pagal pastarojo pristatymą skiria ir atleidžia federacinius ministrus, teisėjus ir pan. V. Vokietijoje visą valdžią turi kancleris. Pagal konstituciją, jis nusto federacinę politiką ir atsako už ją. Atskiri ministrai, kad ir laisvai veikia savo srityse, bet iš kanclerio nustatytų ribų bei krypčių negali išeiti.

Kadaise buvo sutikęs kandidatui ir prezidentui ilgametis kancleris Adenaueris, bet vėliau atsisakė. Tai padarė jis vien dėlto, kad norėjo valdyti, o ne prezidentauti.

Partijos varžosi Vis dėlto susidomėjimas prezidento rinkimais didelis. Jis kilo ypač šiomet. Dabar dėl šios vietos varžosi krikščioniškos grupės su socialdemokratais, t. y. koalicija sudarancios partijos. Seniau dėl Heusso ir Luebkes kandidatūrų buvo iš anksto susitarta, todėl jų išrinkimas buvo tik formalumas. Tokio susitarimo dabar nesimato ir atrodo turės įvykti pilni rinkimai.

Kandidatai Naujas prezidentas bus renkamas už kelių mėnesių, bet abi anos grupės jau išrinko ir paskelbė savo kandidatus. Krikščioniškos grupės išrinko dabartinį krašto apsaugos ministrį Schroederį, o socialdemokratai — teisingumo ministrį Heinemanną. Federacinės Vokietijos respublikos pirmasis prezidentas Heussas buvo nepriklausomų demokratų partijos žmogus, o antrasis bei dabartinis — krikščioniškųjų grupių. Laikantis eilės išeitų, kad dabar turėtų būti išrinktas prezidentu socialdemokratas Heinemannas. Jo partija buvo kadaise ta prasme ir prasaritusi. Bet krikščioniškos grupės nekaltos apie tai, nekaltos daugiau ir patys socialdemokratai.

Rinkimo sistema V. Vokietijoje prezidentą renka parlamentas su kraštu — sričių atstovais. Pastarųjų būna tiek pat, kiek parlamento narių. Laikomas išrinktas tas iš kandidatų, kuris gauna daugumą balsų. Jei per du kartus nei vienas jų negauna daugumos, laikomas išrinktu gavęs daugiausia balsų. Ši kartą renkant prezidentą gali suvaidinti lemiamą vaidmenį neprik. demokratai. Si partija nėra gausi, bet vieninai atidavusi savo balsus gali nulemti rinkimus.

Visuomenėje kyla balsų už tai, kad prezidentai būtų renkami tautos, o ne minėtų rinkimų. Tada, girdi, ir juos patektų nepolitinių žmonių. Be to, pagal juos, ir prezidentus turėtų kandidatuoti asmenys, kuriems ir moraliai nebūtų galima nieko prikišti.

Seniau prezidento rinkimai sutapdavo su rinkimais į parlamentą. Daug kam atrodė, kad šitas sutapdinimas žemina prezidento pačią instituciją bei valstybės galvą. Padaryti tarpui tarp kad kanadiečių lietuvių laikraščiai svarbiems lietuviškos veiklos įvykiams skiria pirmąjį dėmesį. St. Barzduko priekais esą tinka nebut JAV lietuvių laikraščiams, kur prez. Johnsonas yra dėmesio centre. Liet. Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius pabrėžė, kad jis dirba prie spaudos jau 40 metų ir yra pastebėjęs, kad įvairūs valdžios pranešimai, ypač priverstiniai, ir sausi vadovybiu komunikatai, besikartoją spaudoje, laikraščiams yra peilis. Diskusijos dar būtų ilgai trukusios, jeigu jų nebūtų nutraukęs vėlyvas laikas ir pirmininkaujancio žodis, pareiškęs, kad panašiem klausimams PLB valdybos pirm. J. Barčiūnas planuoja specialią spaudos darbuotojų konferenciją Taboro Farmoje. Padėkos žodį visiems tarė KLB pirm. dr. S. Cepas, svečių amerikiečių vardu — inž. Br. Nainys.

DRUGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Varžybos dėl prezidento

J. KAIRYS
Mūsų bendradarbis Vokietijoje

rinkinų ir parlamentą ir į prezidentus dabartinis prezidentas sutiko atsakyti nuo prezidentavimo keletą mėnesių prieš kandidatejos pabaigą.

Priekaištai Spaudoje teko užtikti pasisakymą prieš abu kandidatus. Girdi, Schroederiui trūksta to spinduliavimo, kuris yra reikalingas prezidentui, o Heinemannas esąs perbėgėlis — anksčiau jis priklauso krikščioniškam blokui. Šio politiko vardą kiek apgadinu buvęs teisingumo ministris Jaegeris, jam prikišdamas, esą tarėsi su uždraustos komunistų partijos atstovais ir davė jiems teisinius patarimus, kaip atidaryti ją. Bet vėliau pasirodė, kad Heinemannas padarė tai koalicijos partijoms pagelaujant. Dėl Jaegerio padaryto priekaišto visuomenėje buvo kilusi gana didelė reakcija, kuri nesibaigia.

Maskva protestuoja
Opus klausimas yra rinkimų

vieta. Iki šiol prezidentai buvo renkami Berlyne. Dėl to Maskva protestuoja. Videlto nutarta ir trečiojo prezidento rinkimus daryti Berlyne. Maskva įteikė kitiems sąjungininkams atitinkamas notas.

Yra siūlymu rinkti prezidentą kraštų sostinėse. Kaikas siūlo ypač Frankfurtą, kur, girdi, nuo 1356 m. buvo renkami karaliai, o nuo 1562 m. kaizeriai. Bet į šį siūlymą atsakoma, esą prezidentas nėra federacinės sistemos išraiška, bet tautos vienybės. Be to, rinkimais Berlyne pademonstruojamas ryšių tvirtumas tarp šio miesto ir federacinės respublikos. — Siūloma pakeisti ir prezidentavimo kadenciją. Iki dabar prezidentai buvo renkami 5 metams. Prezidentas galėjo būti dar kartą rinktas tokiame pat laikotarpiu. Dabar siūloma rinkti prezidentą 7 metams ir neleisti perrinkimų. Taip pertvarkius rinkimus, prezidentais būtų jaunesni asmenys.

Pasaulio įvykiai

SVEDIJA NUTARĖ UZMEGZTI DIPLOMATINIUS RYŠIUS SU SIAURES VIETNAMU. Tuo klausimu specialų raštą Hanojus užsienio reikalų ministeriui N. D. Trinh pasiuntė Svedijos socialdemokratų vyriausybės užsienio reikalų min. T. Nilssonas. Keletą savaitį Svedijos premjero T. Erlanderio ministerių kabinete vyko pasitarimai, kurių tikslas buvo nustatyti datą Siaures Vietnamo diplomatiniam pripažinimui. Pasak užsienio reikalų min. T. Nilssono, diplomatinį ryšių užmezgimui su S. Vietnamu proga sudarė Paryžiaus vyktančios derybų, teikiančios vis didesnę viltį taikai Vietname. Svedija yra pirmoji Vakarų Europos valstybė, pasiūliusi diplomatinį pripažinimą Vietnamo karų tikriesiems kaltininkams — Hanojus komunistiniam režimui. Ši paslauga komunistams primena pokario metais Svedijos vyriausybės sovietams išduotus baltiečius. Diplomatinis S. Vietnamo pripažinimas Svediją išskiria iš JAV draugų gretų. Pripažinimui, atrodo, sąmoningai buvo parinktas momentas, kai prez. L. B. Johnsonas vyriausybę baigia savo dienas ir kai naujasis prez. R. Niksonas dar nėra perėmęs valdžios. Kaip ir galima buvo tikėtis, prez. L. B. Johnsonas ataką į Svedijos veiksmus paliko prez. R. Niksonui. Prieš metus laiko Svedijos švietimo min. O. Palme buvo įsivėlęs į Vietnamo "taikos" demonstraciją Stockholme, pamerkusią JAV dalyvavimą šiame kare. Dėl tos demonstracijos iš Svedijos buvo atšauktas ir lig šiol negražintas JAV ambasadorius W. Heath.

Cekoslovakų kompartijos centrinio komiteto prezidiumas federacinio parlamento pirmininko paskyrė slovą P. Colotką, o ligišilnį senoj parlamento pirmininką čeką J. Smrkovskį — jo pavaduotoju. Abu jie yra kompartijos sekr. A. Dubčekas draugai bei jo žadėtų reformų šalininkai. Kieve 1968 m. gruodžio pradžioje įvykusioje konferencijoje Sovietų Sąjungos vadai reikalavo pašalinti J. Smrkovskį iš visų augštesniųjų kompartijos postų, o jo vieton paskirti Maskvos garbintoją J. Lenartą. Spaudos pranešimu, kompartijos sekr. A. Dubčekas iš centrinio komiteto prezidiumo posėdžio salės turėjo telefoninį pasikalbėjimą su L. Brežnevui. Jam buvo pranešta, kad J. Smrkovskio pašalinti nepavyko. Visos pastangos pakeisti J. Smrkovskį sovietų bičiuliu J. Lenartu taipgi nebuvo sėkmingos. J. Smrkovskio pažeminimas ir pavaduotojus neturi didesnės reikšmės, kol parlamento vadovybė yra paliekama pažangaus komunisto P. Colotkos rankose. Kompartijos atstovai pradėjo lankyti fabriku darbininkus, grasinusius visuotiniu streiku, jeigu J. Smrkovskis būtų atleistas iš parlamento postų. Nukelta į 6-tą psl.

"BALTIC STORY" LAIMĖTOJAI

PRANESIMAS IS EDMONTONO, ALBERTOS PROVINCIJOS

Vakarų Kanadoje, Edmontono, kilęs sumanymas paruošti jungtinėmis jėgomis spektaklį, vaizduojantį Baltijos kraštų laisvės kovų dramą, jau vykdomas plačiu mastu.

Anglas dramaturgas John Harvard baigia rašyti sceninį veikalą "Baltic Story", o baltiečių komitetas, pasivadinęs "Baltic Story Production Company" ir vadovaujamas A. Dudaravičiaus, telkia lėšas bei rūpinasi techniniais pastatymo reikalais. Pradinį finansinį pagrindą sudaro gana sėkmingai suorganizuota loterija, kurios bilietus mielai pirkto V. Kanados ir Toronto baltiečiai. Neatsiliepė tik Montrealis ir Niujorkas. Loterijos traukimas įvyko Edmontone 1968 m. gruodžio 31 d. Laimėto \$500 — K. Salkauskas iš Kalgaro, \$250 — G. Upitis iš Hamiltono, \$100 — O. Roscher iš Whitetock, Br. Kolumbijai. Laiminguosius bilietus traukė 7 m. amžiaus Nijolė Karosaitė Edmontone.

Rengėjų loterijos būdu sutelkė virš \$5.000. Ši suma toli gražu nepakankama didelio masto spektakliui organizuoti. Dėlto rengėjų komitetas prašo pavienių asmenis ir organizacijas siusti aukas šiuo adresu: Baltic Story Production Company, POB 1431, Edmontono, Alberta.

Spektaklio premiera įvyks 1969 m. rugsėjo 20 d. Edmontono Northern Alberta Jubilee Auditorium. Kiti pastatymai numatyti: Calgary — rugsėjo 27 d. Southern Alberta Jubilee Auditorium; Winnipeg — spalio 3 Manitoba Centennial Centre; Vankuveris — spalio 23 Queen Elizabeth Theatre. "Baltic Story" spektaklis taipgi numatomas Toronte ir kituose miestuose. Veikalas bus pritaikytas televizijai ir radijui. Jo rankraštis bus prieinamas baltiečių grupėms Kanadoje, JAV, Australijoje ir N. Zelandijoje. Spektaklio sėkmingumas priklausys nuo visų baltiečių bendrų pastangų.

"TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" metinė prenumerata oro paštu gyvenantiems Pietų Amerikoje ar Europoje — \$25.00, Australijoje — \$31.00; pirmos klasės paštu Kanadoje, JAV, Pietų Amerikoje ir Britanijoje — \$15.50, Europoje — \$21.50. Užsisakę "T. Z." oro arba pirmos klasės paštu gauna žymiai greičiau. Antros klasės paštu metinė "T2" prenumerata, kaip ir ligi šiol, lieka ta pati — \$6.00. Leidėjai labai dėkingi tiems, kurie siūdo nepakankama didelio masto spektakliui organizuoti. Dėlto rengėjų komitetas prašo pavienių asmenis ir organizacijas siusti aukas šiuo adresu: Baltic Story Production Company, POB 1431, Edmontono, Alberta.

Spektaklio premiera įvyks 1969 m. rugsėjo 20 d. Edmontono Northern Alberta Jubilee Auditorium. Kiti pastatymai numatyti: Calgary — rugsėjo 27 d. Southern Alberta Jubilee Auditorium; Winnipeg — spalio 3 Manitoba Centennial Centre; Vankuveris — spalio 23 Queen Elizabeth Theatre. "Baltic Story" spektaklis taipgi numatomas Toronte ir kituose miestuose. Veikalas bus pritaikytas televizijai ir radijui. Jo rankraštis bus prieinamas baltiečių grupėms Kanadoje, JAV, Australijoje ir N. Zelandijoje. Spektaklio sėkmingumas priklausys nuo visų baltiečių bendrų pastangų.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

LAISKAS IŠ PAVERGTOS LIETUVOS

Visa kas kilnu... sunaikinta

Sis laiškas gautas per vieną "T2" skaitytoją. Rašytas 1968 m. rudenį. Jame atvaizduota siurpi tikrovė Lietuvos kaime, kur sunaikinta rusai pavergė. Laiške suminėtos pavardės praleistos. Red.

Sveiki gyvi, brangūs draugai! Jau keli mėnesiai ketinau jumi laisną rašyti, bet vis to laiko nėra. Rodos, nedaug darbo, bet nėra spartos — trypsi vis ant vietos. Reik viskas vienai padaryti — niekas nepadaid. Turbūt liksim tik mudu su diedu. X. nusipirko bakūžę Kaune, tai išeis ten visi gyventi, nenori kokių būti. Čia ant savęs valios neturi, ir darbą visus varo. O kaip neisi? Reikia eit. Mes ne-nusimenam — mums vistiek jie nieko nepadaid. Da mes daug kuo jiems padėdam. Tik keikimai girtuokliu girdėt. Ir žentas buvo 10 mėnesių ligoninė — džiūva sirgo. Susveiko, bet laika dar labiau. Ar ilgai jis bus sveikas? Doktorai sako — tegu ir karštą nusiperka, jeigu neklauso ir geria. Dabar visi geria — seni ir jauni. Ir kas suskaičius nelaimės dėl girtuokliavimo? Kiek žūsta nuo neblaivumo! Tik nuo pereinamo pavasario apie mus žuvo krūva vyrų. Žūsta po du ar tris auto, daugiausia motociklų nelaimės arba susipės vienas kitą užmuša. Taip neseniai įvyko netoliese — kirvi paėmęs davė į galvą ir ant syk gatavos. O kiek šeimų išsikuria! Net bausis ir pagalvoti, kur nuves lietuvių čerka. O pereitą vasarą kiek lietuvių vyrų paguldė galvas Čekoslovakijoje! X. Y. sūnų parvėžė iš Čekoslovakijos negyva su karstu. Ne ji vieną nužudė. Kai vadavo Čekoslovakiją, tai buvo labai daug vyrų paimita ir iš Lietuvos į kariuomenę. Nesvarbu, kad jie nebuvo apmokyti. Pirmon eilėn stāt pavergtųjų tautų vyrus. Su-grižę jie pasakojo kokią vargą pergyveno. Dabar ir pas mus žmonės pergyvena vargą, nes savosės sodybos nėra vietos — varo į gyvenvietes, neklusia, ar tu nori, ar ne; tavęs nežiuri, tik viską sukainoja — trobesius, sodą, išmoka pinigų ir "raus" iš savo brangios vietelės. Dar mūsų kol kas neliečia, bet gal neužilgo bus tas pats. Jau daugelis išsikėlė... Dabar kur... ten 30 gyvenytojų surašė. Ir taip daro kiekvienam kolūkyje. Žmonės baisiai be ūpo, nusimė, kiti nori net nusizudyti... Už ką tokia nelaimė mūsų brangiai tėvynėi Lietuvai? Brangi, mielas drauge, savo kraštą pat laisną. Ir aš savo laiku branginau, o dabar vilgau ašarom šį laisną rašydama. Mylėjau tėvynę, jos ilgėjau, bet visa, kas kilnu, dora ir šventa, sunaikinta. Visur tik melas ir melas. Ar tu laikraščių paimsi, ar knyga, ar radiją, visur melas. Dar rašai, drauge, pėnai laisnę kokie ten buvo aplankę Lietuvai ir nepelkė. Tai kodėl jie negrižta? Čia visuomet vartai visur atviri. Ką pavalgę, apsirėngę, tai neviskas. Žmogui reikia laisvės, o čia jos nėra, tik melas ir išnaudojimas. Mes jau seni, neilgai gyvensim — mums bus ir taip gerai. Visais amžiais buvo visokių laikų ir dar bus. Istorijoj viskas bus surašyta. Na, ir baigsiu rašyti. Kai gausite šį mano laisną, tuoj parašyti, kaip gyvenat, ar sveiki, o dabar sudiev.

lenkiškas "Tygodnik Kultu-ralny" atspausdino M. Šejnert ilgoką straipsnį apie šiandienį Vilnių. Atrodo, kad išpuždiū autorė nepriklausomai prie šian-dienės Lenkijos žurnalistinio luo-mo, nes, kaip ir pati sako, i Lie-tuvos sostinė į žiūri tik turistis akimis, pasinaudodama Medonio vadovėliu "Turistams apie Vil-niū", kurio 8.000 egzempliorių išleista lenkų kalba.

Gimsta 5000 vaikų

Pirmajame vadovo po Vilnių skrypyje sakoma, kad jau pats žodis Vilnius yra labai brangus kiekvienam lietuviui. Jis yra lyg brangakmenis, žėris tautos kančių, pergalų ir kovų istorijoj.

Pasinaudodama leidinėliu, ji rašo, kad kiekvienais metais Vil-niuj gimsta 5.000 vaikų. Rie-statybos dirba 16.000 žmonių. Ji vyksta Antakalnyje, Žirmūnuose, Vilkpėdėje, Vingyje. Pačiame Vilniuj išaugusi chemijos, elektros gaminių ir panaši pramonė, kurios gaminiai siunčiami į 50 kraštų. Šešiose augstojo mokslo mokyklose mokosi 20.000 studentų, veikia 10 muziejų, 25 kino teatrai, 5 teatrai, radio-televizijos stotis, filmų studija.

Aušros Vartai

Lenkė, nusileidusi nuo Gedi-mino kalno į Puškino parką (lenkų okupacijos laikais jis vadi-nosi Cieletnik; jame pasimaty-mus skirdavo kareiviai ir tar-naitės, nes augstėsiš luomas ei-davo į Bernardinų arba Želi-govskio parkus — K. B.), vado-vėlyje įjėškė Aušros Vartų. Ši šventovė šiandien pavadinta Me-dininkų vartais ir yra Gorkio gatvėje. Aušros Vartus nuo ka-tedros geriausiai pasiekti auto-busais nr. 6 arba 10. Prie Aušros Vartų Lenkijos turistė pralenkia senutes, parduočiančias medaliukus ir pakeltom gal-vom besidairančius turistus. Vi-si jie stebi langą, pro kurį ma-tosi Marijos paveikslas. Laiptai, vedantieji į stebuklingą pa-veikslą, yra nuzulinti tikstančių kelių ir rankų. Bet šiandien nieks jau nebegarbina paveikslų klūpėdami ant laiptų. Štai šiais laiptais bėga Maskvos mokyklos užduosis mokytoja su mokiniais, nors prie papuošto paveikslų klūpo trys kaimo moterys, at-vukvūsios su krepšiais į Vilnių at-likti savo pareigas Dievui ir univermage.

Stiklinės durys, vedančios į koplyčią, nuolat varstomos. Čia lenkė sutinka visą šeimą, pa-žintą lėktuve skrendant į Vil-niū, mato keletą anglių su foto aparatais. Netrukus pasirodo ti-

LENKES TURISTES ĮSPŪDZIAI

Kaip atrodo Vilnius dabar?

piška amerikiečių grupė. Ją lengva atskirti, nes moterys dėvi skrybėlaites, blizgučius, turi aukšnius dantis ir akinius. Tai lietuviškos išėisės, atvykusios aplankyti savojo krašto. Vyriausią amžiumi atskliaupia ir ver-kia; bando įkisti popierinį do-lerį į aukų dėžutę, bet nevyksta; jai padeda labai mandagus, pjonieriškais marškiniais apsi-rėngęs berniukas.

Eidama žemyn Gorkio gatve (vieni Gorkio vardu pavadintos Aušros Vartų, Didžioji ir Pilies gatvės — K. B.), autorė praeina ortodoksų cerkvę (greičiausia prie Filharmonijos salės — K. B.). Prie jos vartų pritvirtinta lentelė su įrašytomis arkivysk. Antano priėmimo valandomis. Ažuolų pavėsyje matyti sėdin-tis ilgais plaukais, balta barzda vienuolis ir storos moterys, bu-čiuojančios ju baltas rankas.

Baldų paroda

Prie Gorkio g-vės posūkio (nuo čia prasideda buv. Vokie-čių g-vė — K. B.) yra klasiško stiliaus rotušė — šiandienis meno muzėjus. Šalia stovi namai iš kitos planetos: stiklas, beto-nas, nikelis ir permatomas sto-gas. Tai parodų paviljonas, ku-riame šiuo metu vyksta lietuvių menininkų surengta namu reik-menų paroda: skandinaviško stiliaus paprasti baldai, bet lyg tru-puti "šiltesni", elegantiški ma-taliniai papuošalai, audiniai, ku-riuose naujovėmis panaudotos lietuviškų verbių-palmių spalvos ir vilnietiškos architektūros rit-mas, pasaulietiškas vitražas, ku-riame stiklas nėra vien tik me-džiaga, bet ir gyvenimas. Tai nuoširdus, kuklus menas. Aiš-kiai pastebima, kad tu darbu au-toriai žino kas vyksta pasaulyje, tačiau savam menui šaltinių įjėškė vietoje.

Prekvietėje

Atėjusi prie Kalvarijos gatvės esančios turgavietės (greičiausia pati aikštė, netoli buvusio lenkų I pėst. pulko kareivinių — K. B.), ji randa kólchozininkus, parduodančius iš savo sklypių gautas gėrybes. Už vartų yra dvi halės: mėsos ir pieno gaminių. Taipgi matyti Krymo obuoliai, agurkai, pomidorai, grybai ir kt. daržovės, labai dažnai atvežtos lėktuvais iš Moldavijos. Iš po pažastų tipingi moldavai traukia žebenkščius ar karakulinius kailiukus. Spūstis didelė, bet čia ir prasideda tikras, triukšmin-gas, vilnietiškas gyvenimas.

Pietus autorė valgo skoningai įrengtam "Neringos" restorane. Aplamai, Vilniaus restoranai tu-

ri gražius vardus: "Gintaras", "Rūta", "Palanga". Visi jie di-deli, bet jų permaži, nes pietų laukti reikėjo ištisą valandą.

Apleistos kapinės

Kasų kapinės turistoj vadovė-lyje įrašytos kaip architektūros paminklas. Deja, jomis nieks ne-sirūpina. Kapinės pamažu nyksta, nes lietus paplaupa pamink-lų pamatus, kryžiai stiebiasi iš augstos žolės. Ir to nykimo pro-ceso nieks nesulaikys, nes dau-gumos mirusių artimieji Vilniuje negyvena. Rasų kapinėse lai-doti nebeleidžiama jau beveik 10 metų. Jeigu yra atsiradę nau-ji kapai, tai dėlto, kad tos vietos buvo anksčiau užpirtkos. Garsų žmonių kapais — Lelevelio, Čiurlionio, Basanavičiaus, Si-rokomliūs kažkas rūpinasi. Čia yra ir gėlių, matyti remonto pėds-akai.

Vestuvinėje puotoje

Takšiu M. Šejnert pasiekia Žvėryną, įjėškdamą pažįstamų ar giminių vestuvinės puotos. Klausia gyventojų kaip suras-ti. Tie jai atsako, kad vyksta dvejose vestuvės — lietuviškos ir lenkiškos. Įeina į klaidingai nu-rodytą vestuvinių pokylį. Už sta-lų sėdi jaunavedžiai, tamsiom eilutėm apsirėngę vyrai, baltom suknelėm pasipuošusios mote-rys. Atvykusius sveikina man-dagiai, bet be entuziazmo. Jau-nosios motina kalba lenkiškai ir prašo sudainuoti lenkišką dainą. Užtraukia "Što lat". Bet po to — nemaloni tyla.

Lenkei draugė Zosė šnabžda į ausį:

— Malgosia, mes pataikėm ne i lenkišką, bet lietuvišką ves-tuvę!

Tuomet Zosė atsikelia ir sako: — O dabar visi kartu lietu-viškai!

Dainuojama "karti, karti, deg-tinė karti"... tačiau jaunave-džiai sėdi ramiai, visiškai nelin-kę pasibučiuoti.

Tuomet Zosė vėl šnabžda:

— Išsigelbėjom iš nemalonios nađeties! Tu matei tą storulį prie durų? Jai lenkišką dainą nevaitiko. Jis tikriausiai nacio-nalistas! O gal mes per garsiai šaukėm.

Sėsdamos į taksį Zosė ir Mal-gosė dalinasi išpuždžiais. Vairuo-tojas švartausia vilnietiška "len-kų" kalba klausia adresu.

— Tamsta esate lietuvis ar lenkas? — pasiteiravo keleivė.

— O kad žinočiau! Jau man "susimaisė", — atsakė vairuoto-jas.

Paruošė K. Baronas

368-6813

**KLAUSKITE-
PATARSIM-PADĖSIM**

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojas, bendradarbiu-jant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "T2" redakciją įvairiais klausimais, ir kuriuos atsakymai bus paripinti Action Line arba "T2". Skrytį redaguoja teisninkas V. Mastis.

Ar yra Kanadoje įstatymas, kuris leistų arba draustų ilgai išdir-busiems darbininkams, dirbantiems tą patį darbą, be jokios priežasties sumažinti atlyginimą, neva siekiant sulgyinti su kitais, net 5 me-tais vėliau pradėjusiais dirbti darbininkais? Nors ta bendrovė yra gana didelė, bet darbininkų unijos nėra. J. P.

Tokio įstatymo nėra. Jei ir būtų, darbdaviai galėtų lengvai tokį įstatymą apeiti. Jie galėtų darbininką atleisti ir po kelių savaičių pri-imti tą patį ar kitą su mažesniu atlyginimu. Išleisti įstatymą, kuris draustų ir atleidimus, būtų neaprašyta, nes būtų tinginių, kurie nieko nedirbtų. Yra įstatymas, kuris nustato atlyginimo minimumą — anks-čiau buvo \$1. vėliau — \$1.25. Nedažnai pasitaiko, kad būtų mažina-mas darbininkų atlyginimas už tą patį darbą, bet pasitaiko. Mūsų nuo-mone, visi darbininkai turėtų būti organizuoti, tada tokių atvejų ne-pasitaikytų.

Mano artimas nusižudė. Jis turėjo gynybės draudą. Ar ta drauda bus išmokėta jo artimiesiems, ar ne? Girdėjau, kad gynybės drauda neišmokama, jei apdraustasis pats nusizudo. Jei žina nelaimėje, ar gi-minėms išmokama dvigubai? P. G.

Paskaitykite jo draudos sutartį — ten viskas pasakytą. Papras-tai savizudybės atveju gynybės drauda nemokama, tačiau nusižudęs asmuo gali turėti kitokių draudų. Todėl nepaskaičius draudos sutar-čių, nieko negalima pasakyti. Yra draudų, kurios moka dvigubai ne-laimės atveju. Mes nieko negalime Jums pasakyti nematę draudos sutarties.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELĖKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAUKŲ BALDAI
ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.

K R A U T U V Ė S:
Vakaruose — 137 RONCESVALES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krantuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Sventoj žemėj

PASIKALBĖJIMAI

(Tęsinys iš pr. numerio)

Lietuviai profesoriai

Vatikanas archyvai yra didelis praieitos aruodas, iš kurio se-mia žinias daugybė pasaulio istori-kų. Nepriklausomybės lai-kais lietuviai mažai juo tepasi-naudojo. Tik po II D. karo mū-sų istorikai, likę be tėvynės, su-skato važiuoti Romon. Bene dau-giausia Vatikano archyvuose lai-mėjo prof. Z. Ivinskis. Mano lan-kymosi metu Romoje jo nebu-vo, tad ir neteko jo darbo pa-matyti. Jo pramintu keliu čia ėjo ar tebeina visa eilė istori-ku: dr. P. Jutulius, R. Krasauskas, prof. P. Rabikauskas, S.J. St. Yla, dr. J. Vaisnora, MIC, dr. J. Bičiūnas, dr. Vikt. Gidžiūnas ir kt.

Prof. A. Liuiama, SJ, profeso-riauja Gregorianumo universi-tete. Be to, jis yra Lietuvių Ka-talikų Mokslo Akademijos pir-mininkas. Radau jį erdviamie kambaryje prie knygų. Jis yra visa širdimi atsidavęs mokslui, ypač L. K. M. Akademijos dar-bui: redaguoja metraščius, pla-nuoja suvažiavimus, palaiko ryšius su Akademijos nariais, rū-pinasi moksliniais lietuvių lei-diniais, žodžiu, yra pagrindinis Akademijos judintojas, o jam talkina reikalu vedėjas kun. V. Delininkaitis. Čia pat prof. Liui-ma pareiškė, kad sekantis Aka-demijos suvažiavimas bus 1970 m. Toronte ir kad jau numatyta didžiųjų parengimų programa. Iš pokalbio paaiškėjo, kad kun. prof. A. Liuiamai, SJ, rūpi ne tik mokslas, bet ir gyvenimas, kurį jis seka ir domisi naujausiomis problemomis.

Prof. P. Rabikauskas, SJ, dėsto paleografiją Gregorianu-mo universitete. Užėjęs į uni-versitetą ir pažvelgęs į paskaitų tvarkaraštį, pastebė ir P. Rabi-kausko pavarde. Jis gyvena uni-versiteto rūmuose, turi vieną kuklų, bet erdvų kambarį, vilną knygų. Iš jo patiriau, kad ir tra-dicinis Gregorianumo univer-sitetas pergyvena reformų laikotarpį. Jau priimamos ir studen-tės, keičiama vidaus tvarka ir

galvojama apie atsisakymą nuo lotynų kalbos. Dėstomosios kal-bos problema nesanti lengva, nes ten studijuoja daugelio tau-tybių žmonės.

Yra Romoje ir saleziestis prof. J. Zeliauskas, dėstąs kanonų teise, bet jo darbo neteko pa-matyti.

Visai netikėtai atsirado Romoje kun. V. Mankelinas iš Ko-lumbijos, kur jau senokai dėsto religijos psichologiją valsty-biniame Bogotos universitete. Jis savo vadovybės buvo koman-diruotas Europon susipažinti su psichologijos naujovėmis.

Taiči. akademinis lietuvių derlius Romoje gausus, tenka juo džiaugtis, tiktai gaila, kad juo nepasinaudoja lietuviai stu-dentai, besimoką Romoje.

Už Romos

Judrusis monsinjoras K. Raz-minas sako: gana Romos, važiuo-jam kitur! O kur? Į popiežiaus vasarvietę Castel Gandolfo ir Monte Cassino! Pasakytą — pa-daryta. Mažytė vabalos formos monsinjoro mašinėlė vieną po-pietę nuvežė į popiežiaus vasar-vietę, o kitą dieną — į garsų benediktinų vienuolyną Monte Cassino. Vasarvietė kalnuotoje vietoje, arti Romos. Miestelyje ant kalvos pastatyti rūmai, iš kurių popiežius žvelgia į tvu-liuojanti ežerą, ilsiši provincijos idilijai ir prabyla i atvyku-sius maldininkus. Garsūs čia vietiniai vynai, sūriai, kuriais turistai nevengia pasistiprinti.

Daug ilgesnė kelionė i Monte Cassino. I monsinjoro "vabaliku-ką" susėdome keturiose: mon-sinjoras, kun. R. Krasauskas, dr. Algisdas Zemaitis iš JAV ir šių eilučių autorius. Lyviu keliu ma-šinėlė lengvai riedėjo, bet kai reikėjo konti i kalnus, turėjo na-sietemti. Kadangi tai buvo sek-madienis, daugybė žmonių lan-kė istorinį benediktinų vienuo-lyną, kuriame palaidotas ir pats jo steigėjas šv. Benediktas. An-trojo D. karo metu vienuolynas nystatavo gerokai sunaikin-ti, nes čia vyko dideli mūšiai. Dabar viskas vėl atstatyta, net

mozaikos restauruotos. Pastatai masyvi, sunkūs, tikri kalnų sū-nūs. Imponuojančiai monumen-tali šventovė, kurioje sukaupta didelė meno kūrinių gausa. Tai pradinis benediktinų vienuolynas, kuriam pradžia davė jo steigėjas VI š. po Kr. Čia gyveno didelio mokslo ir kruopštumo vienuoliai, kurie pėrašinėjo rankomis šv. Raštą ir kitas reli-gines knygas, senovės graikų bei romėnų kūrinius ir tuo bū-du išsaugojo tą turtą naujie-siems laikams.

Lenkų kapinės

Kiek toliau nuo Monte Cas-sino vienuolyno — didžiulės lenkų karių kapinės. Dauguma jų ir žuvo šioje srityje kovodami prieš vokiečius. Tai labai tvar-kingai surikiuotas kryžių plotas, kurį dominuoja lenkiškasis ere-lis. Ties juo padėtas vainikas, nes čia kiti įvyko žuvusiųjų pagerbimas, dalyvaujant žmie-siems lenkų pareigūnams iš Ro-mos. Erdvioje pakilioje aikštėje didelėm raidėm įrašyta lenkų kalba: "Praeivi, pasakyk Lenki-jai, kad mes žuvome ištikimai iai tarnaudami". Čia pat palai-dotas ir vyskupas Gawlina — karių kapelionas ir lenkų išeivios globėjas. Viskas airopavi-dalinta lenkų architektų.

Lietuviškos pavardės

Bėvaikščiojant pro kryžių ei-les užkliuvo lietuviškos pavardės ir darei su gimimo vietovės nurodymais. Ir kur tu lietuvių nėra! Štai parašyta: "Kudrewicz Jan 1922—1944, Suryzski, Lit-wa". Kitoj vietoj: "Baczels Ni-kodem, Swieciany". Dar toliau: "Burba Witold, Pow. Augustow"; "Matulis Stanislaw, Pow. Laminiec". Tai tik priuolamai pastebėtos pavardės. Toje dau-sybėje tikriausiai ju yra ir dau-giau. Tai lietuviškų Lenkijos valdūtų sričių tautiečiai, ypač nuo Vilniaus ir Trakų, kurie bu-vo mobilizuoti lenkų kariuome-nėn. Ir ne jie vieni buvo sve-timtaučiai. Ten pat, atskiroje vietoje, palaidoti žydai, kurie taipgi kartu žuvo.

Lanko tas kapines daug žmo-

NAUJOSIOS VALSTYBĖS

V. Zalatorius

SVAZILANDIJA — 135-TA VALSTYBĖ

Kai lietuviai 1968 m. ruošėsi švęsti Tautos šventę, toli, pie-tinėje Afrikoje, nepriklausomy-bė iš anglių gavo Svazilandiją. Tai jau 65-ta valstybė, kuriai ši laimė nusišypojo po II pasau-linio karo.

Gausūs būriai linksmy svazių, susisupę i marškas, apsidengę beždžionių kailiais, jauni vyrai su škotiskais sijonukais, mote-rys su kroviniiais ant galvos traukė i savo Utenos dydžio sos-tinę Mbabanę. Ten jie pavaka-ryje stebėjo futbol rungtynes, o kai sutemo, pradėjo leisti fe-terverkus, sukūrė lauzus aplin-kines kalvose ir taip vidurnak-tį pasitiko savo valstybės gi-mimą.

170 žmonių

Anglai neteko paskutinio sa-vo protektorato Afrikoje, o ka-ralius Sobhuza II tapo konstitu-ciniu savo šalies viešpačiu. Jis valdo 400.000 svaziečių ir maž-daug 170 žmonių, nors jam jau 69 metai. Poligamija yra legali Svazilandijoje, tik nevysi vyrai iš-sigali kelias žmonas išlaikyti. Sobhuza, arba kaip vietiniai va-dina Ngenjamo (Liuto), žmo-nos ir vaikai išsklaidyti po ka-rališkų kaimus visoje 6704 kvadratinę mylių valstybės te-ritorijoje.

Krašte taip pat gyvena maž-daug 10.000 baltųjų, kurie už-ima geresnes vietas valstybės aparate; turi savo nuosavybęje pusę dirbamos žemės, vyrauja ūkyje ir pramonėje. Speciali politinių privilegijų baltieji po nepriklausomybės n e b e t u r i. Jiems nepavyko užsitikrinti ga-rantuoto vietų skaičiaus nauja-jame parlamente. Taip pat ir jų atskiros mokyklos buvo inte-gruotos.

— Svazilandijoje visi svaziai, — teigia karalius Sobhuza.

Dvi tarybos

Nors svaziečiai amžiais nesu-tarė su Zulu genties kaimynais, kraujo tarp jų nedaug buvo pra-lieta. O ir pats karalius Sobhuza yra žinomas kaip nuosaikus de-mokratiškas valdovas. Jam pa-tarimus duoda dvi tarybos. Vie-na sudaryta iš giminių vyres-niųjų ir karaliaus motinos Ndlo-vukazės, kita — iš subrendusių vyrų.

Gerų patarimų Ngenjamui reikia, nes Svazilandija turi iš-spresti baltųjų ir svetimšalių nuosavybės problemas, valdžios paskirstymą daugiarasinėje val-s tybėje ir sureguliuoti santykius su Pietų Afrikos respublika. Pa-starasis klausimas ypač opus, nes PAR supa Svazilandiją be-veik iš visų pusių ir turi lemia-mos itakos i krašto ūkinį gyve-nimą. Didysis kaimynas pritaria atskirų negrų valstybių kūrimei. Panašios teritorinės salos, ap-suptos PAR, yra Botsvana ir Lesotas. Videlio didžiajam kaimy-nui kyla pagunda komanduoti mažą ir silpną. Vienintelis kitas Svazilandijos kaimynas yra por-tugalų Mozambikas rytuose, ku-ris atkerta naująją valstybę nuo Indijos vandenyno.

Žemės turtai

Svazilandijoje yra žemės tur-tų, kuriems panaudoti sukurta pramonė. Haveloko asbesto ka-syklos yra tarp penkių didžiau-sių pasaulyje. (Asbestas yra ne-degama medžiaga, naudojama izoliacijai). Usutu popieriaus fa-brikas pagamina 100.000 tonų per metus, o du cukraus fabrikai — 85.000 tonų cukraus. Geležies rūda iš Mbabanės aplinkinių vi-entelių krašto geležinkelio,

baigtu tik 1963 m., keliauja i Lorencos Markes uostą Mozam-bike, o iš ten i Japoniją. Saly-je taip pat randama aukso, cin-ko ir anglies.

Zmonių pagrindinis maistas yra kukurūzai, bet auginamos taip pat cukrinės švendrės, ana-nasai, ryžiai, citrininiai vaisiai, medvilnė ir sorga. Iš pastaro-sios daro alų.

Krašto istorija

Svazių istorija žinoma nuo 16 amžiaus. Anuo metu Bantu gen-tis kraustėsi i pietus per dabar-tinę portugalų rytinę Afriką. Nuo pagrindinės genties tada atsiskyrė viena giminė, vedama Dlamino. Dlaminis su savo žmo-nėmis perėjo per Lubombo kal-nų grandinę ir apsigyveno tarp Pongalos ir Didžiosios Usutu upių. Zulu genties spaudžiami, atsiskyrėliai traukėsi toliau i šiaurę ir pagaliau apsigyveno dabartinės srityse. Čia juos 1836 m. pradėjo valdyti ka-ralius Msvazi II, kuris ir paliko savo vardą visai gentčiai. Bet zulai vis nedavė svaziams ra-mybės. Pastarieji pradėjo kvies-tis angelus ir būrus i pagalbą. Šie veltui negelbėjo — jie išsi-dėrėjo sau visokių lengvatų, ypač i vėlesnio karaliaus Mbandozės.

1888 m. europiečiai gavo sa-vaivaldą. 1893 m. anglių itaka jau buvo tiek stipri, kad galėjo pa-paršyti su Pietų Afrika sutartį, suteikiančią pietų afrikiečiams įstatymų leidimo ir administ-ra-vimo teisę Svazilande. Po būrų-anglių karo šio šimtmečio pra-džioje anglii susigrazino iš bū-rų dalį ankščiau perleistų teisių ir pavedė Svazilandiją, Basuto-landiją ir Bečuanalandiją admi-nistruoti vyriausiajam savo val-dytojui (High Commissioner). Iš Basutolandijos vėliau išsivystė Lesotas, o iš Bečuanalandijos — Botsvana.

1909 m. Anglijos parlamento Pietų Afrikos įstatymas numatė, kad vyriausiojo valdytojo te-ritorijos atiteityje gali būti inkor-poruotos i Pietų Afrikos uniją. Nuo to laiko Pietų Afrika ne-nustojė domėtis Svazilandija.

1921 m. prasidėjo karaliaus Sobhuza II epocha. 1963 m. svaziams duota ribota savivalda. 1964 m. panaikinta vyriausiojo valdytojo institucija. 1967 m. svaziai gavo autonomiją. Ir taip nepriklausomų valstybių skai-čius padidėjo dar viena. Būdin-ga, kad Europoj po karo valsty-bių sumažėjo, iš dalies dėl Pa-baltijo okupacijos, o Afrikoje ju skaičius išaugo nuo trijų iki 37 ir Azijos pakraščiuose atsir-do dar 20 naujų valstybių. Šiuo metu kolonijoms teuzima tik 5% žemės paviršiaus, o jose tebegy-vena 50.000.000 žmonių. Di-džiausios yra portugalų Angola ir Mozambikas, abi Afrikoje.

**VISI PADEKIME ĮAMŽINTI
LIETUVOS KANKINIŲ
VARDA**

paminklinėje lietuvių kop-lyčioje šv. Petro bazilikoje Romoje. Laiko jau nedaug. Neatidėliokite įrašyti save ir s a v o s i ų i koplyčios statytojais.

Aukoms adresas:
LITHUANIAN MARTYR'S
CHAPEL FUND
2701 W. 68 St. Chicago, Ill. 60629

**SIUNČIU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"
PRENUMERATĄ UŽ 1969 METUS**

Vardas ir pavardė _____

Gatvė ir namo nr. _____

Miestas ar miestelis, pašto zonos nr. _____

Provincija, valstija (zip code number) _____

Valstybė _____

Metinė prenumerata — \$6.00, auka \$ _____, skola \$ _____

Rėmėjo metinė prenumerata — \$10.00

Pastaba. Pirmamečiams skaitytojams metinė "T2" prenumerata — \$4.00. Keičiantieji adresas prašomi pridėti 25 ct ir pažymėti senąjį adresą. Maloniai prašome sumokėti prenumeratą iš anksto bent už vienerius metus. Sumokanties už trejus metus i priekį prenumerata \$17.00. Čekius ar perlaidas rašyti: "Tėviškės Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

AR TIK JAUNIMAS KALTAS?

Atsiliepiant į Leontinos Rimvydaitės rašinį "Tėviškės žiburiai" 1966 m. 15 nr. "Palaidojau gyvą savo dukrelę"

Aš noriu prisidėti ir savo komentais prie L. Rimvydaitės pasisakymų, jai pritarti ir dar papildyti iš savo patirties ir aplinkumų, kurioje aš gyvenau ir susiduriu su panašiomis situacijomis. Turiu ir aš jaunių ir jų draugų. Visokių pavyzdžių tenka matyti, išgirsti iš jų nusiskundimų ant savo tėvų. Ar nereikėtų pajieškoti kaltės ir pas daugelį mamų, kurios "laidoja savo gyvas dukteris"? Kodėl ji draugavo su svetimtaučiais? Kodėl ištekojo už nelietuvių? Greičiausiai jos pati mama pastūmėjo. Tam priežastį gali būti daug, ne tik šeimoje, bet ir už jos ribų.

Tėvai nesirūpina

Zinau daug šeimų, kurios neleidžia savo namuose daryti jokių susiejimų. Mat, bus išlaidų, be to, geri baldai, kilimas ir t.t. Duktė ar sūnus, norėdamas bendrauti su jaunuimiu, eina ten, kur gal tėvams ne prie širdies. Net užbaigę gimnaziją ar kolegiją norėtų pasidžiaugti savo laimėjimais savųjų tarpe, susikviesti draugus ar drauges, pasilinksminėti. Tėvai pasako: "Kam tau čia jų reikia". O pas kitus gali eiti nors kas savaitgalį, bet tik ne pas "mus". Tai kieno čia kaltė?

Jeigu jau kieno nors vaikai sukūrė nelietuvišką šeimą, tai jau sakoma, kad ne tik nelaimė, bet ir tragedija. O kodėl neatsisukti į auklėtojus, į tėvus? Yra tėvų, kurie net skubiai stumia savo sūnus ar dukras iš namų, nesistengia padėti jiems siekti augštesnio mokslo, patys rūpinasi tik savimi, nori turėti malonų gyvenimą, krauti turtą, būti turtingesniais už savo draugus. O jūs, vaikeliai, eikite greičiau dirbti ir veskitės! Tokie tėvai net nenori ar nemoka jų skatinti siekti augštesnio mokslo, išgyti profesiją. O tu galimybę čia tiek daug, tik reikia padėti — už kitus ir mokėti nereikia, stipendijas gauna ar laimi.

Pritariu iš visos širdies L. Rimvydaitė, kad yra šeimų, kurios savo vaikų lietuvių visai nesirūpina. Mama vos sugaudo vieną kitą žodį angliai, bet viešojo vietų mėgina kalbėti svetimą kalbą. Kartą mergaitės ir jų brolis pakliuvo į lietuviško jaunimo pasilinksminimą, bet nesuprato nė vieno žodžio lietuviškai. Paklaustas kodėl, atsakė: "Mama su mumis nekalba lietuviškai". Į lietuvišką mokyklą neleidžia, nes kalbuoja, arba pasiteisina, kad anglų kalbos akcentą pagadins. Ji nepagalvoja, kiek daug prisideda lietuvių kalbos mokėjimas kitoms kalboms išmokti.

Svetimtaučiai mokosi lietuvių kalbos, gilina ir mūsų kalbos kilmę, geriasi jos gražiu skambesiu. O mūsų kairurie tėveliai numoja ranka. Arba jie yra labai tamsūs, arba galisi pinigų leisti vaikams į lietuviškas mokyklas. Ir iš šių tėvų galbūt dauguma norėtų, kad duktė ar sūnus sukurtų lietuvišką šeimą.

Mišrios šeimos

Neneigiant mišrių šeimų, reikia pasakyti, kad yra puikių ir pavyzdinių šeimų, kurių vaikai net lietuviškesni už tu, kurie sukuria tos pačios tautybės asmenų šeimą. Juk kiek yra mūsų tarpe tokių, kurie net dirba lietuvių bei — verčia lietuviškus veikalus į anglų kalbą. O kiek tokių stengiasi pramokti lietuvių kalbos? Ir čia nėra jokia tragedija — nereikia tuoj "laidoti" ar nusisukti nuo tokios šeimos. Kurie vaikai sukurė mišrią šeimą. Yra ir visokių lietuviškų šeimų.

O kiek buvo toji pačioji Lietuvoje tokių, kurie vedė rusas ar lenkas? (Sakykit, kad nebuvo mokyty lietuvių?) Kiti, išvažiavę užsienį, persivėždavo svetimtautes. Niekas jų nesmerkė ir nenuršė į nuostolius. Galima būtų duoti labai daug pavyzdžių. Mes tik skubame pamatyti kas čia darosi dabar, o neatsisukame pasivaižyti kas buvo mūsų laikais.

Tėvus auklėti

Jeigu jaunimas kada nutautės, tai kaltė bus tik tėvų. Tėvai nuo mažens nepratina vaikų

į lietuviškas organizacijas, neragina stoti į chorą, jei tokie yra, tautinius šokus, nes organizacijos kainuoja, reikia prenumeruoti tos organizacijos laikraštį, mokėti nario mokestį, važiuoti į stovyklą. Geriau tegu niekur neina. Tai iš kur bus draugų? Kur vaikas turi susipažinti, su kuo bendrauti?

Daugybė šeimų lietuviškų laikraščių neprenumeruoja ir jais nesidomi. Knygų neperka, o jei ir turi vieną kitą pirktą ar dovanotą, tai keldamiesi į gerąją rajoną šaukia padūrų lietuvių paimti jo lietuviškas knygas, nes jam bus nepatogu prieš "draugus" ar kaimynus amerikiečius. Ne jaunimą reikia auklėti lietuviškojo dvasioj, bet tėvus!

Daug suaugusių vaikų nemato namuose gerų pavyzdžių. Motina eina savo šviesa, tėvas — savo. Ko tad tikėtis iš dukrų ar sūnų, jei pati mama kažko nieko už šeimos ribų? Iš tokių namų skuba vaikai ištrukti, net nesvarbu už ko ištekė ar ką ves.

Reikėtų daug ką prikišti mūsų šeimoms išėjimoje, bet nauja iš to bus mažda. Mes tik mokame kaltinti augantį jaunimą, visas kaltes suversti ant jų, o nepasižiūrime į save. Kad ir toji pačioji spaudoj, kokie išsireikimai vieni ant kitų, sąskaitų suvedinėjimas prieš 30 ar daugiau metų. Jaunuoliai pasiskaitė klausia: kaip jūs ten toji Lietuvoje gyvenote ir kas jus mokė?

Kodėl už svetimtaučių?

Dabar keli žodžiai mūsų jaunuoliams vyrams, jų baigusiems mokslus, turintiems gerus darbus ir jau pajėgiems sukurti šeimą. Jie kažko laukia iš mergaitės, irgi jau subrendusių ir pasirušusių ištekėti. Jie iš jų laukia, kad jos pultų jiems ant kaklo, ko gero pačios pasipirštų. Jei mergaitė yra gerbianti save, kuklesnė, neagresyvi, laukia jų dėmesio, pagarbos — tokios jiems nepatinka. Draugams net pasako: "vištelė!" Lietuviai vyrai tokiais mergaitėmis mažai domisi arba ir visai į jas dėmesio nekreipia. Jos pačios mano, kad neįdomios ir nežino ko jos garbintojas nori. Tokiu būdu jie nevieną mergaitę atiduoda svetimtaučiai.

Tokios, kurios puola jiems ant kaklo, jiems geriau patinka (tai amerikietės), bet lietuvių tokių mažiau yra. Dėlto jos jaučiasi "senmergės" ir taip praranda vienas kitą. Atsitrūkusi, kuri smarki svetimtautė suvilioja puikų lietuvi tik todėl, kad ji moko jo "sutvarkyti". Šių laikų dauguma jaunuolių yra išleptinti greičiausia svetimtaučiai.

Bet reikia pasakyti, kad yra ir išimčių, kurių svajonė — sukurti lietuvišką šeimą, būti tik tarp lietuvių ir kovoti už lietuvių. Niekad neužmiršiu vieno jaunuolio, čia mokslus baigusio, profesiją išgijusio, kuris nei savo draugams, nei draugėms neleidžia savo automobilių kalbėti angliai. O kad būtų daugiau tokių! Tada sakysiu, kad lietuvių bei dar ne galas.

M. Silbaliene

• Amerikiečių ekspedicija, vadovaujama Dartmouth kolegijos anglų kalbos profesorius Chauncey C. Loomis iš Hanoverio, N. H., nutarė padaryti skrodimą prieš 97 metus šiaurės-vakarų Grenlandijoje mirusiam asigalio tyrinėtojiui Charles Francis Hall, norėdama nustatyti tikrą jo mirties priežastį. Oficialiai tada buvo paskelbta, jog Ch. C. Loomis mirė nuo apopleksijos, tačiau jo paliktose laiškuose buvo rastas kaltinimas, kad jis nori nuuodijoti ekspedicijos narius. Amerikiečiai surado leduose gerai išsilaukusius asigalio tyrinėtojo palaikus. Skrodimą prie kapo duobės atliko dr. Franklin Paddock, "American Medical Journal" bendradarbis. Vidaus organuose nieko įtartino nebuvo rasta. Laboratoriniams tyrimams amerikiečiai narsivėžė velionės nagų ir plaukų, kuriuose turėtų būti arseniko žymės, jeigu jis buvo nuuodijotas.

"Gyvataras", dalyvavęs 1968 m. vasarą tarptautiniame tautinių šokių festivalyje Montrejeau, Prancūzijoje, rengėjų buvo apdovanotas specialiu diplomu.

Darbininko šalmas burmistru

Lietuviai tarptautiniame festivalyje Prancūzijoje iškė dovanas Montrejeau burmistru

G. BREICHMANIENE

Po grupių parodo — vėliavų pakėlimas, himnai ir vainiko padėjimas prie nežinomo kareivio kapo. Visi pakviečiami kokteilams: vadovai pas burmistru, o šokėjai — į restoraną. Burmistras savo kalboje apie kiekvieną grupę atranda pasakytą ką nors gražaus ir malonaus. Vėliau jis savo kalbos kopiją įteikia kiekvienam kartu su festivalio diplomu ir kitomis dovanomis. Po jo kalba Kanados konsulas. Jis sakosi niekadops taip nesidžiaugė, kad yra kanadietis, kaip vakar koncerto metu. Esą matėme tik mažą dalį Kanados mozaikos, bet labai gražią dalį. Lietuvių šokius jis matęs pirmą kartą, bet niekadops nepraleisįs progos, jei ji pasitaikytų, ir vėl jais pasigėrėti. Vėliau, privačiai besikalbant, jis daug komplimentų pasakė mūsų šokiams bei šokėjams. Šokiai jam atrodė gana sudėtingi, bet labai lengvai suprantami ir nepaprastai preciziškai atlikti.

Dovana burmistru

Dabar ateina mūsų eilė. Iš anksto buvau programos pranešėją perspėjusi, kad mes turime dovaną burmistru Mr. Bouche nuo mūsų Hamiltono burmistro Victor Cops. Jis pakviečia mane. Dar Vasario 16 gimnazijoje su p. Bačkio pagal parašėme trumpą kalbą prancūziškai. Ją dabar ir perskaitau. O Kostas uždeda burmistru ant galvos Hamiltono pramonės miesto simbolį — geltoną metalinį šalmą. Visi skaniai juokiasi. O burmistras, pagal prancūzišką paprotį, antrą kartą mane apkabina. Dar įteikiame jam ir poniat sidabrinus klevo lapus. Montrealio grupė iš anksto buvau informavusi, kad mes turime dovaną burmistru. Tad ir jie dabar perduoda tik linkėjimus iš Montrealio burmistro, o nuo savo grupės — dvi tautiniai drabužiai aprenktas lytelės. Tokias pat ir man įteikia. Mes nuo savęs prancūzių grupės vadovui įteikiame lietuvišką kaklaraištį, kurį jis likus festivalio laiką ir nešiojo. Žodžiu, besibaigiant festivaliui, visi pasidaro dideliais draugais. Neveltui — draugiškumo festivalis. Dar ir kitos grupės pasikeičia mažomis dovanėlėmis. Dar valandą dalinamės išpušiais vaisingo burmistro globoje.

Scenoj su montrealiečiais

3 v.p.p. pakartojame vakar dienos programą, kurią stebi vel apie 5.000 žiūrovų. Vakare pasikutinis koncertas. Dabar kiekvienai grupei skirta tik 10 minučių. Daugiau turi suomiai, kurie vakar programoje visai nedalyvavo. Jie labai gražiai susilokė ir savo programą išsilo dū gerai, tik šokiai nepaprastai ilgi ir vis tos pat figūros kartojasi po keletą kartų. Be to, visi parinkti šokiai labai lėti. Aš pasiūlau G. Thomas, kad atliktume programą kartu, kaip darėme Amelie les Bains. Jis man pri-

taria. Pasikalbame su programos vedėju ir šis sutinka pakviesti mums laiką taip, kad būtume kartu. Pranešėjas pristato mus paprastai: "O dabar Kanada! Lietuvių "Gyvataras" ir "Les Dancours du St. Laurent". Su einame į sceną iš abiejų šonų. Prancūzai stovi scenos gilumoje, kol mes šokame Malūn, Landytinį ir Subatėlį. Tada mes atsistojame gilumoje, o jie šoka. Pabaigai susijungiamės visi kartu bendram šokiui, kurį buvome išmokę. Publikai labai patinka. Taip ir baigiasi festivalis, visiems ratu sustojus apie vėliavas ir dainuojant, kad tai nėra sudėtinga, o tik iki pasimatymo. Jan 1 v. ryto, bet niekas nenori atsistoti. Daugumas jaunimo susirenka priešais esančioj kavinei. Nėra tik rumunų. Visi dainuoja, dainuoja ir dainuoja. Jan 3 v. ryto — dar vis dainuoja. Ant rytojaus visi prisipažįsta, kad mažai temiojo ne tik jaunijai, bet ir senesnėi. Mr. Marcell atvykęs su prancūzių grupe, man sako: "Man negaila praėjusios nemiegotos nakties. Tokių naktų mažda. Aš labai džiaugiuos, kad mūsų jaunimas toks yra. Šią naktį aš ilgai atsiminsiu."

Ištuštėjęs miestelis

Rytojaus diena visiems atrodė labai liūdina. Miestelis tarytum išmiręs. Vietiniai gyventojai labai nusimino, kad jau viskas pasibaigė. Ir vėl reikės metus laiko laukti. Jie tebisi, kodėl jų burmistras negalėtų festivalį pratęsti. Mums neuėjus laukti, daug žmonių nusipirkę lietuvių grupės nuotraukas, prašo autografų. Mergaitės pirmą kartą jau be tautinių drabužių, bet visi jas pažįsta. Rumunų ir suomių jau nebėra. Išvyko ir kitos grupės — belikome mes, kanadiečiai, ir Montrejeau gyventojai. Dabar išsimės, dalinamės išpušiais ir planuojame, kaip praleisti likusias dienas. Pamatoje ir patį Montrejeau miestelį. Čia suvažiuoja daug turistų pasižiūrėti Pirėnėjų kalnų. Rengta specialti vieta, iš kurios matyti Garonne upės vingis ir vis augstėja kalnai. Iš pradžių jie dar žali, o tolimoje visai susiliejia su dangaus skliautu. Esame 300 metrų aukščiau Viduržemio jūros lygio, tad naktys vėsios. Net ir tautiniai drabužiai vietinių prancūzų yra šalti. Vilnonius apsiaustus jie užsimeta saulei nusileidus. Vaikštoje ištuštėjusio Montrejeau gatvėmis, kalbamės su vietiniais gyventojais ir festivalio rengėjais. Dabar jie labai kalbūs ir pasakoja apie praėjusius festivalius, esą tikėjosi iš Kanados daug, bet gavo dar daugiau. Jie sužavėti mūsų išpušiais pasirodymu ne tik ant scenos, bet ir jų santykiams su vietos jaunimu, dėkingi už dainas, kurių jie nors ir nesuprato, bet jų grožį pajautė. Klausia, ar visi lietuviai taip ge-

Bendri Kūčių vakarą jaun. skautė B. Plučaitė uždegė žvakę Toronto; sėdi — jūry skautė L. Teišerskytė, su tėvais ilgokai buvusi Sibire ir prieš keletą metų atvykusi Kanadon

Nuotr. S. Dobkaus

LIETUVIŠKIEJI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

Aktoriaus mirtis

Lietuviškojo teatro mėgėjai su didžiu liūdesiu sutiko žinią apie a.a. Viktoro Dineikos mirtį sovietinamoje tėvynėje. Šis aktorius buvo itin populiarius ne vien tik nuolatinio teatro žiūrovų tarpe. Jis puikiai prisimėnamas ir iš savo gastrolų provincijos vietovėse, o taip pat iš per radiją transliuotų šiuipinių. Mirusiojo artimieji, pranešdami savo pažįstamiems apie V. Dineikos mirtį, viename laiške aprašo ir tragiškąjį momentą: "Mirė staiga, rugšėjo mėn. 25 d. 10 val. vakaro. Visą laiką, ypač tą dieną, jautėsi labai gerai. Vakare pajuto kraują burnoj, dar spėjo paprašyti, kad išauktų greitąją pagalbą ir krito ant artimųjų rankų negyvas. Jam trūko kraujo arterija, indai ir — infarktas. Gerai, kad vargšelis nieko nesuprato ir nejuoto".

Giminystė su Wallace

Dalis Amerikos lietuvių buvo susidomėję George Wallace kandidata JAV prezidentus. Ne vienias rėmė aukomis, propaganda buv. Alabamos gubernatoria. Rinkimai jau seniai praėjo, apie trečiosios partijos kandidatą šiuo metu ne tiek jau daug girdima. Atrodo, jis ir vėl ras dėmesio bent jau lietuviškosios spaudos puslapiuose. Pasirodo, jis susigiminiavo su lietuviais. JAV lietuvių iš Mičigano valstijos Jūratė Kutkutė ištekėjo už amerikiečio Matthew Wallace Burns, kurio motina yra tikra garsojo G. Wallace pusseserė. Kaip matome, net ir jaunojo vidurinio vardo yra Wallace, atseit, žymusis amerikiečių politikas tuo būdu pagerbiamas savo giminu tarpe. Jei kada G. Wallace vėl kandidatuotų į prezidentus, tai šiuokart lietuvių jau turėtų kur kas daugiau motyvų balsuoti už lietuviams tikrai artimesniu tapusį kandidatą.

Policijos brutalumas

JAV lietuvių tarpe šiuo metu bene svarbiausia pokalbių tema — "policijos brutalumas". Tai vis dar nuosėdos tu visų įvykių, susijusių su demokratų partijos suvažiavimu Čikagoje ir jos metu pasireikšusiu smurtu gatvėse ir parkuose. Beveik visi vyresniosios kartos tautiečiai remia ten vykusią policijos akciją, pilnai pateisina ten įvykusį naudojimą ir dar net galisi, kad policijos pareigūnų veiksmas buvo persėvelnūs ir per daug susilaiką. Kaikas net atvirai galvoja, esą, jei buvo ten padaryta klaidų iš tvarkos saugotojų pusės, tai tik iš perdidelio atsargumo; girdi, reikėjo plačiau naudoti šaunamų ginklų, neatsižvelgti į pasekmes. Atseit, į smurtą policija turėjusi atsakyti dar didesniu smurtu, jėga, ugnimi.

Jaunesnės kartos nuomonės nėra tiek radikaliai. Iš jaunesniųjų girdėti priekaištų, esą policija be reikalo panaudojusi vi-

są jėgą, nes daugeliu atveju nukentėjo visai nekalti praeiviai, radijo, spaudos, televizijos žmonės. Girdi, negali būti pateisintas reporterių foto aparatų sudaužymas, filmų sugadinimas, nosių sukrėvimas. Kaip ten nebūtų, bet ši tema ir toliau bus diskutuojama mūsų šokių tarpe. Vis dėlto neužmirština, kad Čikagos policija buvo brutaliai provokuojama.

Bilietai platinimas

Lietuviškųjų parengimų rengėjai gerai žino, kaip sunku mūsų šokių tarpe platinėti bilietus, ko kiam nors parengimui iš anksto. Daugis kratosi, atsisakinėja, teisinasi. Girdi, ar prie durų nebus teks, kad jau dabar reikia pirkti. Kiti sakosi nežina, ar tuomet galės atsilankyti ir pan. Tie visi pasiteisinimai, aišku, yra gana realūs ir nereta atveju visai patenkinami. Amerikiečių tarpe teko stebėti irgi gana panašų reiškinį. Ir jų tarpe, nors išankstinis bilietai platinimas ir kiek daugiau priiję, bet ir ten yra nesklaidumų. Todėl jau ne kartą teko pastebėti, kad su šia problema gana sėkmingai kovoja išankstinis bilietai pardaviant pigesne kaina. Tai vilioja ir taupumą linkusių būsimųjų žiūrovų. Štai \$3 vertės bilietas, jį įsigyjant iš anksto, tekainuoja \$2.50. Panaši nuolaida daroma ir kitokių kainų bilietams. Kodėl nepabandžius to lietuvių tarpe?

Du laikai

Kaikas teiraujasi apie "Lithuanus" žurnalą prenumeratų rinkimo vajuus sėkmingumą. Jis jau yra įpusėjęs, rezultatai dar nėra žinomi. Pasiteiravus administracijos sužinota, kad visa eiga turėtų būti kur kas sėkmingesnė. Tautiečiai galėtų žymiai gausiau atsiliepti su parama ir prenumeratomis. Kaip ir paprastai, nesulaukiamas atsiliepiant visos eilės tų, kurių buvo tikėtasi, kad bus vieni pirmųjų. Malonu pastebėti, susilaukiamas supratimo ir paramos tų, iš kurių mažiausiai buvo laukta. Vienas nuolatinis rėmėjas iš Kalifornijos parašė trumpą laišką: "Didžiai Gerbiame! 1966 pasiunčiau garbės pren. \$10. Šiais metais, matydams redakcijos statatą, kuriame dauguma raudonojo bendradarbių (ar vad. juos kitaip), tai laikraštį remti neįėjau pareigos." Tuo tarpu kitas, bene tuo pat laiku gautas laiškas iš amerikiečio prenumeratoriaus, byloja: "I look forward to enjoying many more years of your fine quarterly and I wish you and your cause well during this anniversary year. Nations cease to exist only when they die in the hearts of their countrymen. I hope you and I both shall live to see the re-emergence of a free and independent Lithuania. Sincerely, dr. J. L. Teate." Ar prie tu dviejų laišku dar reikalingos atskiros išvados?

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ASTRONAUTŲ SKRIDIME I MĖNULI tam tikrą rolę vaidino ir lietuvis JUSTINAS ALIKONIS, pagarsėjęs chemikas maisto srityje, turintis savo laboratoriją Bloomingtone, Ill. Šis mūsų tautietis paruošė astronautams maisto kapsules, kurias astronautai naudojo skrydžio metu. Tos kapsulės turi specialią užrangą iš permatomo proteino medžiagos, neleidžiančios maistui sugesti, kuria galima ir valgyti. Tas gaminy, vadinamas "Cozeen" vardu, jau yra patekęs ir į Amerikos maisto rinką. Palytina, jog J. Alikonis yra vyriausias chemikas Beich saldainių fabriko. Jis yra išradęs mašinų saldainiams gaminti, kurios yra naudojamos ir kitose kraštuose. Taigi, šis mūsų tautietis yra neeilinis vyras, ypač maisto gamybos srityje.

• • • JONAS BŪTENAS, Lietuvos operos solistas ir pedagogas dainos srityje, savo karjeros metu atlikęs reikšmingas ne tik Lietuvoje, bet ir Amerikoje bei Italijoje, mirė netoli Čikagos senelių prieglaudoje Burr Oak Nursing Home 1968 m. lapkričio 28 d. Velionis paskutiniu laiku buvo vienišas, daugumos apleistas, užmirštas ir mirė eidamas 79-sius metus. Palaidotas 1969 m. gruodžio 3 d. Beverley kapinėse Čikagoje. Apie jo mirtį net Čikagos lietuvių dienraštis "Draugas" pranešė tik po mėnesio laiko.

Velionis savo jaunystėje pirmą kartą buvo atvykęs į Ameriką 1909 m. Čia kurį laiką dirbo fizinį darbą ir kartu mokėsi muzikos vakarinėje mokykloje. Jis tais laikais Amerikoje buvo suorganizavęs nemažą lietuvių chorą. 1923 m. išvyko studijuoti muzikos Italijon. Nuo 1928 m. dainavo Lietuvos operoje. 1947 m. antrą kartą atvyko į JAV ir Čikagoje kurį laiką turėjo dainavimo studiją. Velionis lietuvių muzikiniame gyvenime buvo neeilinė figūra ir nemažai jo mokinių gyvena išėjimoje. Gaila, jog pats jų mokytojas turėjo mirti visų užmirštas ir apleistas.

• • • PRELATAS PAULIUS MARCIN.

NAUJAS PROF. DR. ANTANO RAMŪNO VEIKALAS

Development of the Whole Man Through Physical Education

Išleido Otavos universitetas, 435 psl. Įvado parašė Avery Brundage, tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkas. Prof. J. Marcinaitis nurodė apie šį darbą: "Tai anksčiau klausimo išsprendimas". Toks pats autorius neseniai yra parašęs veikalą

Iš sutemų į aušrą

Jame iškelto naujos mintys apie žmogų, tauris ir žmonių kosminiam amžinui apsigindant. Abu veikalai gaunami per "TŽ" administraciją.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

POKALBIS SU MONS.
C. KRIVAICIU

Vatikano II santarybos darbo užbaigos trejų metų sukakties proga "Gimtasas Kraštas" 1968 m. gruodžio 26 d. paskelbė ilgą pasikalbėjimą su Vilniaus arkivyskupijos valdytoju mons. Česlovu Krivaiciu. Pokalbį pradėjus apie Vatikano II santarybą, Lietuvos Vyskupijų Liturginės komisijos paruoštą ir 1966 m. Vilniuje išleista dvitomis Apeigyną, mons. C. Krivaitis pasakoja: "Nuo 1967 m. Sekminių Apeigynas jau vartojamas, teikiant sakramentus ir atliekant įvairius pašventinimus. Nemaža Apeigyną esmę pabrėžiantis uždėjęs lietuviams kunigams, ir dabar jis taip pat vartojamas mūsų šventose. Iš ten girdime apie jį gražius atsiliepimus. Ypač geros nuomonės apie mūsų liturginius darbus buvo velionis vyskupas dr. Pranas Brazys. Gana ilgai truko, kol parengėme tikintiesiems skirtą "Liturginį maldyną". Mat, reikėjo verstis mišiolio tekstus, patobulinti tradicinių giesmių bei maldų kalbą ir stilių. Maldyną pernai approbovo Vatikano istaigos, o šiemet (1968 m. — V. Kst.) jis išleistas. Pastarosiomis dienomis Vyskupijų Kurijos pradžioje skirstyti Maldyną parapijoms. Suprasdami, kokia brangi mūsų šventiesiems lietuvių šventiesiems liturginė maldaknygė, stengsimės pagal galimybes patenkinti ir jų pageidavimus: nusistūti Maldynų ir užsienio lietuviams. Sulausk "Liturginio maldyną", iš kurio tikintieji gali daug ką atsikinti ir giedoti gimtąją kalbą, žengtas labai svarbus žingsnis, reformuotą liturgiją, ir todėl nuo šiol nusistatytą lietuviškai atliktinai dvi žymias Mišų dalis — Žodžio liturgiją ir Komuniją, o taip pat procesijų ir laidotuvių apeigas."

Paklaustas apie kitus leidinius, mons. C. Krivaitis atsakė: "Šiemet (1968 m. — V. Kst.) mūsų krašto kunigai gavo II Vatikano susirinkimo nutarimų pilną vertimą, sudarantį vadovėlio formato 432 puslapių knygą. (Ji, kaip ir minėtosios liturginės knygos, išspausdinta valstybinėje "Vaido" spaustuvelyje.) Turėdami šiuos nutarimus, kunigai galės savo pamokslinėje ir apskritai pastoračinėje veikloje persikurti susirinkimo nutarimų dvasia — pozityvia, kūrybingo dialogo su šiuo pasauliu dvasia. Ruošiamės taip pat išleisti mažą Apeigynėlį. Jame bus ligonių aptarnavimo, mirtusiųjų laidojimo ir panašios apeigos, kurioms atlikti tenka išvykti iš bažnyčios ir nepatogų vežioti didįjį Apeigyną. Kai Romoje bus baigta mišiolio reforma, reikės lietuviškų mišiolio ir biblinių perikopų knygų kunigams bei mišiolio tikintiesiems. Ketiname taip pat išleisti visą Naująjį Testamentą ir Psalmyną vertimą, bet visam tam prireiks, aišku, nemaža laiko bei darbo."

Paskutinis klausimas buvo apie Lietuvos Katalikų Bendrijos padėties ir karo ir taikos problemą. Mons. C. Krivaitis atsakė: "Lietuvos katalikai ir jų hierarchija karščiau remia vyriausybės Bažnyčios Ganytojų Jono XXIII ir Povilo VI taikos ir tauno pažangos programą, taip pat Tarybinės vyriausybės ir kitų valstybių vyriausybų žygius, kuriais siekiama sumažinti tarptautinį įtampą, užgesinti karinių konfliktų židinius Artimuosiuose ir Tolimuosiuose Rytuose. Kaip ir įvairios kitos mūsų respublikos istaigos, organizacijos, pavieniai asmenys, Vyskupijų Kurijos taip pat daro piniginius įnašus į Taikos gynimo fondą. 1966 m. spalio pirmąjį sekmadienį, minint Popiežiaus Povilo VI apsilankymo Suvenyčių Asamblėjos metines, viso-

WELLAND, ONT.

NAUJŲJŲ METŲ ISVAKARĖSE KLB Wellando apylinkės valdyba su-ruošė gana gražią pasisekusių jubilė-jinių metų užgaimą. Paskaitininku buvo A. Sukys. Jis, kaip savanoris kūrėjas, Vydio Kryžiaus kavaliereis, labai jautriai nušvietė jubilė-jinių metų reikšmę. Lietuvos tragedijos pradžią bei dabartinę padėtį. Už to-kią turiningą kalbą pirm. Tėvas Bar-nabas Mikalauskas A. Sukiui nuošė-džiai padėkojo. Po to buvo padaryta stailama apylinkės neunistamam darbuotojui visuomenininkui Tėvui Barnabui Mikalauskui. Jis atitinka-ma kalba buvo pasveikintas gimta-dienio proga. apdovanotas gražia gė-lių puokšte ir sveikinimu su virš pa-rašais. Jam buvo palinkėta sveikatos ir Augščiausiojo palaimos, kad ir to-liau galėtų dirbti su to pačiu atsi-dėjimu bei energija Dievui ir tėvy-nei. Tėvas Barnabas Mikalauskas, OFM, dirbdamas ilgą laiką toje apylinkėje, paliko gilius pėdsakus re-liginėje ir visuomeninėje srityje. Tą vakarą jis parodė spalvotą filmą iš apylinkės ir parapijos gyvenimo. Po to — vaišės ir šokiai. Lygiai 12 va-landą apylinkės pirm. Tėvas B. Mi-kalauskas jautriais žodžiais pasveiki-no visus susirinkusius ir palinkėjo laimingų 69-tųjų. Jis pasidžiaugė, kad taip gausiai visi susirinko. Tai reiškia, kad į apylinkę grįžo vienybė ir bendras darbas. Iškilmeje dalyvavo 140 asmenų. Tokiai mažai apylinkė-kaip Wellandas tai rekordinis skai-čius. — Tolinės apylinkės valdy-bos rūpestis — tinkamai suruošti Va-sario 16 minėjimą. S.

se Lietuvos bažnyčiose buvo švenčiama Taikos diena — laikomos iškilmingos pamaldos, sakomi pamokslai, išryškinantys krikščioniškąsias tautų brolybės, pakantumo, taikos idėjas. Šias mintis Lietuvos katalikų bažnyčia nuolat akcentuoja, o ypatingai Kalėdų, Naujųjų Metų ir kitų švenčių progomis. Leiskite, nau-dojantis šia proga, palinkėti džiugių švenčių, taikių naujųjų 1969 metų "Gimtojo krašto" skaitytojams."

Šis pasikalbėjimas buvo paskelbtas tik "Gimtajame Krašte", kurio nemaža tiražo dalis skiriama išsvi-čios lietuviams. Savaiame suprantama, redakcijai rūpėjo ne tik informacija, bet ir jos propagandinė nauda kom-partijai, liečianti naujus religinius leidinius, vyskupijų finansinį įnašą sovietiniam "Taikos gynimo fondui". Pragiedrullai, žinoma, sveikintini, bet negalima užmiršti ir ūkanoto sovietinės okupacijos laikotarpio, kuria-ne nebuvo gauta kompartijos leidi-mo nei vienai liturginei ar religinei knygai. Ir dabar viena kita kregždė dar anaipol nereiškia pavasario.

A. A. KAN. J. KRISČIONAS

Zinomis iš Lietuvos, tebesidarau-ja šie kunigai: J. Jurgaitis — Nau-jamiestyje, A. Petrauskas — Ragu-voje, A. Vaškevičius — Panemunėje, L. Blynas — Daugailiuose, A. Kairys — Panevėžyje. Kan. J. Krisciūnas, Vyžuonų klebonas, 74 m. amžiaus, mirė 1968 m. gruodžio 24 d. Palai-dinės gruodžio 27 d. Vyžuonų kapi-nės. Velionis yra buvęs vysk. K. Pal-taroko sekretoriumi Panevėžyje ir kanceliuru Vilniuje. Buvo numa-tytas vyskupu, bet bolševikų išstrem-tas. Grįžęs iš tremties apsigyveno Vy-žuonose.

NAUJASIS BIUDŽETAS

Lietuvos 1969 m. biudžetą pajamų ir išlaidų numatoma turėti 1.126.751.000 rublių, kurių 1.037.788.000 ti-kimasi surinkti iš valstybinių bei kooperacinių įmonių ir organizacijų. Prie šio skaičiaus taipgi pridėdamos biudžeto išdė 10.500.000 rb. apyvar-tinės lėšos 1970 m. sausio 1 dienai. Likusių sumos dalį parūpins gyven-tojų ir kolchozų pajamų mokesčiai, žemės ūkio mokesčiai, viengūnių, vie-nių ir mažesniųjų piliečių mokesčiai, piniginės daiktinės loterijos pajamos.

AUGANTIS ALYTUS

Pluoštą žinių apie Alytaus ateitį pateikia "Komjaunimo Tiesos" nr. 218/68, laikraščio specialus koresp. Vyt. Zemačis. Alytaus išaugimas į regioninį centrą gventojų skaičių padidins iki 120.000. 1966 m. vasa-rą Alytus turėjo 16.000 gventojų, o 1968 jį jau buvo apie 25.000. Į planus yra įtraukta po tris naujus gyvenamuosius mikrorajonus abie-juose Nemuno krantuose. Šiuo metu statomas pirmasis mikrorajonas kai-riajame krante. Senamiestyje rekon-struojamas vykdymo komiteto pa-tatas, kyla buitinių gventojų aptarnavimo kombinatas, ruošiamasi statyti 140 vietų viešbutį ir kavine. Birštono hidroelektrinės užtvanka Nemuno vago ties Alytum praplatis iki 1.200 metrų. Nemunas užlies da-lį Vidžio miško ir Pūnės šilo. Stambiausios pramonės įmonės Aly-tuje yra medvilnės ir mėsos kombi-natai, buitinių šaldytuvų, gelžbeto-ninių konstrukcijų ir neaustinio pluošto gamyklos. V. Zemačio teigi-mu, vien tik medvilnės kombinatas ir šaldytuvų gamykla jau greit ta-rės 4.000 darbininkų.

V. Kst.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:
322. Dudaravičienė, Marija \$100
323. Uogintas, Titas 100
324. Zakarevičius, Mečys 100
325. Petrauskas, Jonas 100
326. Stankai, Vanda ir Kazys 100
327. Hamiltono šaulių kuopa 100

Pirmieji trys nariai — Edmontono Liet. Bendruomenės veikėjai. T. Uo-gintas yra buvęs apyl. pirmininku. J. Petrauskas — torontiškis. V. ir K. Stankai gyvena tolimoj Norandoj, Kvebeko prov. Jų įnašas surado Liet. Fondą Hamiltono "Talkoje". D. L. K. Algirdo šaulių kuopa Hamiltone neseniai įsisteigė, bet Liet. Fondui įnašą greitai sudarė. Visiems au-

tojųms Fondas dėkoja. — Pagal 1968 m. gruodžio 31 d. apyskaitą, Fonde yra narių įnašų \$47.000, aukų ir da-linių įmokėjimų \$1.042, iš viso \$48.092. Iki 50.000 trūksta iki 1.908. Pel-no skirstymas numatomas kovo mėn. KLF įgaliotinis Hamiltone V. Nar-kevičius pranešė, kad jis nuo š.m. sausio 1 d. nebegalės tų pareigų eiti. KLF įgaliotiniu išbuvo pusantrų me-tų ir per tą laiką Hamiltone įnašų telkimas žymiai padidėjo. Už tai Fon-do vardu reikišiu jam padėką. Pra-džioje Hamiltone pasidarbavo įgal. K. Mikšys. Dabar atėjo eilė pasidarbui trečiam F. įgaliotiniui — Stasiui Bakšui. Fondas laukia jo tautos ir linki sėkmės. P. LELIS, reik. vedėjas

Dr. Sofija Gintylaitė su savo motina darbo kabinete Argentinoje, Buenos Aires mieste. Be to, ji dirba Pirovano ligoninėje ir Seguroa sanatorijoje. Nuotr. Pr. Ožinsko

Hamiltono Medžiotojų ir Žūklautojų klubas
"Giedraitis" rengia š. m. sausio 18, šeštadienį,
7 v. vakaro, 48 Dundurn St. N.,
Jaunimo Centro salėje Hamiltone

ZUIKIŲ BALIU

- Turtingas bufetas
- Geras Benni Ferri orkestras
- Skani zuikiena
- Jauki nuotaika

Kviečiame visus dalyvauti

ĮEJIMAS — \$2.00, MOKSLEIVIAMS — \$1.00

HAMILTON

MONS. DR. J. TADARAUSKAS sausio pradžioje grįžo iš atostogų. Su vysk. V. Brizgiu nuvyko į Italiją ir buvo priimti popiežiaus Pauliaus VI. Grįžęs klebonas suteikė sekmadienį pamaldų metu specialų popiežiaus palaiminimą savo parapijiečiams.

"MINDAUGO MIRT". V. Krėvės 4 v. drama, sausio 4 d. Westdale gimnazijos salėje suvaidino dramos teatro "Aukuras", režisavo aktorė E. Dauguvietė-Kudabienė. Tik gaila, kad dėl mažos reklamos ir šalto oro žiūrovų, palyginti, buvo mažai. Or-ganizatoriai reikėtų daugiau skir-ti dėmesio reklamai, supažindinti vi-suomenę su veikalu ir pačiu pasta-tymu.

IDEOLOGINIŲSE KURSUSE Dainavoje dalyvavo 9 moksleiviai ir 2 studentai ateitininkai. Ateitinin-kių sendraugių skyriaus valdyba kiek-vienam kursų dalyviui iš savo kassų paskyrė po \$20. Jaunimas grįžo iš kursų patenkintas ir pilnas naujos energijos tolimesnei veiklai.

JAUNESNIEJI MOKSLEIVIAI ATEITININKAI, globojami E. Gu-dinskienės, Kalėdų švenčių proga pa-

Workwoth, Ont.

1969 M. SAUSIO 4 D. būrys to-rončiųiečių susitarė suruošti 20 me-tų vedybinę staigmeną J. O. In-čiūroms, gyvenantiems R. R. 4, Workwoth, prieš 17 metų gyvenu-siems Toronte ir turėjusiems resto-raną. Tai buvo tikra staigmena ir džiaugsmas, nes žiemos metu labai mažai kas nori aplankyti giliai snie-gu įklampusius "farmerius". P. Inčiū-ra, kuriam įteikė stipendiją. Kai-pu gabų mokini, gimnazija jį reko-mendavo 6 savaičių kursui į St. Ca-tharines universitetą išeiti visa 13 skyriaus kursą. Tai jis padarė ir šiandien Jonas jau universiteto stu-dentas. Jono pavyzdžiū galėtų pa-sekti ir mūsų lietuviškasis jaunimas. J. M.

ruošė apie 20 dovanėlių, kurios per Sv. Vincento Pauliečio draugiją buvo išdalintos neturintiems vaikams.

TAUTINIŲ SOKIU GRUPE "GRANDINELE" sutiko atlikti pro-gramą kartūnų baliuje gegužės 3 d. Ji atvyks su nauja programa.

VYRESNIOJŲ MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ susirinkimas įvyko sausio 5 d. Kun. J. Vaškas iš JAV, viešįs pas mons. dr. J. Tadarauksa, gražiai pravedė pasikalbėjimą jauni-mui apie šių dienų laisvę. D. Deksnys-tai padarė platų ir išsamų pranešimą apie įvykusius ideologinius kursus ir MAS suvažiavimą Dainavoje.

PANAUDOTŲ KALEDINIŲ AT-VIRUKUS renka ateitininkai. Jie bus pasiūti į mišijų kraštus. Turį atvirukų prašomi atnešti sekmadi-niais ir palikti prie kiosko. J. P.

KAUKIŲ BALIUS, rengiamas Vysk. Valančiaus šeštadienines mo-kyklas, įvyks vasario 15 d., 7 v.v., Jaunimo Centro salėje. Prašome vi-sus hamiltoniečius, kiek kas galėsi-te, prisidėti prie loterijos fantais, pinigais, laimės staliukais, kaukių premijomis ir t.t. Fantus ar pinigų galima įteikti per mokinius, moky-tojus ir tėvų k-to narius. Tėvų ko-miteto sudaro: pirm. Gr. Jasevičius, tel. 549-3668; J. Stankus, 549-5432; A. Trumpickas, 627-4363, Dundas; Vyt. Morkūnas, 389-1905. Prašome iš anksto gaminti kaukes. Geriausias kaukės bus premijuojamos pinigine dovanomis. Kviečiame visus Ha-miltono ir kitų kolonijų lietuvius gausiai atsilankyti.

Tėvų komitetas K. J. DERVAICIŲ padėjo, at-spausdoje "T2" 1969 m. 1 nr., pra-leista p.p. Choromanskių pavardė. Šiuo jį papildoma.

VEDARŲ BALIUS. D. L. K. Algir-

Okupuotoj Lietuvoj, Pagėgiuose,
mirus Sibiro tremtinei

A. A. ONAI STASIULIENEI,

sūnų OTONA STASIULI, Tautos Fondo valdybos
vicepirmininką, giliai užjauciame ir kartu su juo
liūdimė —

Valdyba

Hamiltonas, Ont.

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton

Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE, ZENITH
BENDROVĖMS

- Parduodame radijo aparatus, paprastus ir spalvotus te-levizijos priimtuvus, stereo, elektrines krosnis, šaldytu-vus, skalbimo, džiovavimo mašinas ir kt.
- Parduodame visus elektrinius aparatus, kaip lygintuvus (prosus), keptuves, valymo bei blizginimo mašinas ir kt.
- Taisom radijo aparatus, stereo, televizijos priimtuvus patefonus ir kt.

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių
Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm., antr., treč. ir
ketvirtad. 9.30 — 5 v.p.p.
Penkt. 9.30 — 8 v.p.p.
Šeštadieniai 9.30 — 1 v.p.p.

Auginti nuomėdai už indėlius
Prieinamos skolinimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės
ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciskong
parapijos salėje sekmadieniai po pamaldę.

V. GERULSKIS ROOFING
DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR
NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS IDEDU.
IKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIO LAIKU.
MI 53406 ANCASTER, ONT.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

BALYS ČIURLIONIS, diplomu-otas inžinierius Los Angeles mieste, iš privačios bendrovės perėjo dirbti į valdinę įstaigą. Jam patikėti svar-būs kūrybiniai darbai mokslo srity — jūrų dugno ir erdvių projektuose.

VANDA STANKIENĖ, lengvosios muzikos žanro dainininkė iš Čika-gos, sėkmingai dainavo Los Angeles inžinierių rudeniniame baliuje. Pro-gramoje gražiai pasirodė Henrikas Paskevičius su solo dainomis. Los Angeles inž. ir architektų sąjungos pirminkinė yra inž. Zibutė Brinkienė.

KUN. DR. TITO NARBUTO kny-ga "Marian Shrines of the Americas", anglų kalbon išversta F. Gudelio, išleido Vantage Press leidykla, 120 West 31st St., New York, N.Y. 10001, USA. Kaina \$3.50. Studija pateikia Marijos garbinimo istoriją ir supa-žindina su pagrindinėmis Marijos šventovėmis Pietų ir Šiaurės Ame-rikos žemynuose. Recenzija paskel-bė laikraštis "Catholic Telegraph", pateikdamas ir autorius biografiją.

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS Čikagoje įteikė diplo-mus pirmajai studentų laidai. Pradi-nės lituanistinės mokyklos mokytojų teises gavo: J. Bradūnas, E. Juod-valkytė, U. Juodvalkis, J. Juozėvičiūtė, E. Miniataitė-Jasaitienė, M. Pa-kalniškytė-Girniuvienė, D. Orišman-taitė-Malauskienė, J. Raslaiviciūtė, J. Reinytė, D. Sukelytė, A., D., J. Vai-cėliūnaitės; aukštesniosios lituanisti-nės mokyklos — Pr. Alsėnas, M. Drunga, N. Jankutė-Užabalienė, J. Ja-saitytė, J. Račkauskas, V. Narutis, J. Suopytė, D. Valatkaitytė ir A. Ve-lickaitė. Absolutams buvo įteikta po dr. Pr. Skardžiaus knygą "Lietu-vių kalbos kirtėjimas".

Lenkija

LIETUVIŲ VISUOMENINIS KUL-TŪROS DRAUGIŲS, veikiančios da-bartinės Lenkijos valdomose žemėse, V suvažiavimas įvyko 1968 m. gruodžio 1 d. Seinų gimnazijoje. LVKD 1.500 narių atstovavo apie 100 atsto-vų. Ataskaitinį pranešimą padarė šios organizacijos pirm. Algirdas Skrip-ka, pagrindinį dėmesį skirdamas Sei-nų ir Suvalkų apskrityse gyvenan-čių lietuvių ekonominiams, kultūri-niams ir švietimo reikalams. Disku-sijos žodį tarė 26 atstovai, aktyviai reikišę jaunimas. Į LVKD centro valdybą išrinkti: pirmininku — Al-girdas Skripka, pavaduotoju — Juo-zas Leončikas, sekretorium — Euge-nijus Petruškevičius. Suvažiavimas buvo užbaigtas koncertu, kurio pro-gramą atliko Kosto Sidorio vadovau-jamas Punksio lietuvių gimnazijos mokytojų choras, mokiniai instru-mentalistai ir vokalistai. Šios gim-nazijos direktorius yra Algis Uzdai-las, prieš keletą metų baigęs studijas Vilniaus universiteto istorijos ir fi-lologijos fakultete. Seinuose ir apy-linkėse gyvena apie 12.000 lietuvių, o visoje Lenkijoje jų yra apie 20.000. Dainos mėgėjai yra susibūrę į "Dži-kišius", "Rūtes" ir "Vilnelės" cho-rus, instrumentalistai Burbiškių kai-me, Seinų apskr. yra suorganizavę liaudies kapelą.

ZIGMUNTO STOBERSKIO reda-guojamo neparodinio laikraščio "Aušra" lig šiol pasirodė 13 nume-rių. "Aušra" 3.000 egz. tiražu Var-savoje leidžia Lietuvos Visuomeninė Kultūros Draugija. Šiuo metu nori-ma "Aušrą" padaryti periodiniu lei-diniu. Atrodo, leidimas bus gautas, nes "Aušra" nemaža vietos skiria Lietuvos ir Lenkijos kompartijų dik-tuojamai lietuvių-lenkų draugystei ir apamai komunistinei propagandai.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAMS Vroclave (Breslau) vadovauja I. Dambrauskienė ir P. Šarlonas. LVK Draugijos Vroclave skyrius turi 110 narių, įsigijusių lietuvių Seklyčią, kurioje buvo surengtos paskaitos apie J. Janonį, S. Daukantą, Žemaitę, A. Mickevičių ir E. Ožėskienę. Lietuvių ir lenkų tautinių šokių bei dainų proqramas čia atlieka vietinis "Vil-nelės" ansamblis. Seklyčioje taipgi yra 600 knygų biblioteka.

Argentina

KASTANTO NORKAUS, "Argen-tinijos Lietuvių Balso" redaktoriaus, dviguba sukaktis — 75 metų amžiaus ir 50 metų spaudos darbo — buvo atžymėta 1968 m. gruodžio 8 d. Bue-nos Aires priemiestyje Lanus. Susi-venijimo Lietuvių Argentinoje d-džiojo Dr. V. Kudirkos salė. Sukak-tuvininką sveikino "ALB" leidėjas Pranas Ožinskas, pramoninkas Juo-zas Zavickas, teatralas Antanas Ši-maitis, mokytojas Vytautas Nalivaika, Entre Rios leidyklos laikraštis "Vo-cero Isieno", kaimynas iš Lietuvos

ST. CATHARINES, ONT.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMA suren-gė SLA 278 kuopa. Buvo paimta erd-vi ir graži salė, kur kiekvienas galė-jo laisvai pasijusti, nors ir dideliame dalyvių skaičiui esant. Puikus buvo or-kestras. Nuostabu, kad svetima-taičiai galėjo taip gražiai sugroti Lie-tuvos himną. Tai pirmas toks atvejis mūsų kolonijoje. Gražiai sutvarkyti stalai, papuošta scena su visų Vy-čių ir trispalvė priešakyje sudarė jaukią nuotaiką. Kad ir mažytė, bet gražiai sutvarkyta loterija, skaniai paruoštas maistas, šampanas, kepu-raištės ir kt. rodė rengėjų įdėtą dar-bą bei rūpestingumą. Tai nuopelnas pirmojo eilės SLA 278 kp. ilgamečio pirm. P. Polgrimo, fin. sek. A. Ali-šauskienės ir kitų v-bos narių. Darb-

Jonas Stasiulevičius, S. L. A. cent-ro valdybos pirm. J. L. Stankevičius ir iš Urugvajaus atskridęs žurnalis-tas Jose Pedro Martinez Bersetche. Visi jie pabrėžė K. Norkaus didelius nuopelnus ne tik lietuviškai spaudai, bet ir apamai Argentinos lietuvių kultūriniam bei visuomeniniam gy-venimui. Eilė sveikinimų buvo gau-ta raštu. Pagerbtųjų vakarieneje dalyvavo apie 100 lietuvių, spaudos ir organizacijų atstovų, pramonini-kų ir visuomenininkų. Sukaktuvini-nkas, žurnalisto darbą pradėjęs Čika-gos "Naujienose", yra buvęs "Lie-tuvos" vyr. redaktoriaus pavaduoto-ju, porą metų redagavęs "Sandara". Argentinon atvyko 1928 m. ir nuo to laiko su mažom pertraukom redaguo-ją dvisavaitinį "Argentinos Lietuvių Balsa", kurio lig šiol jau yra išlei-s-ta 1340 numerių. Lietuviškai spau-dai nedėkingose P. Amerikos saly-gose tai yra iš tikrųjų labai didelis darbas. Kartu su kitais lietuvių lai-k-raščiais sukaktuvininką sveikina ir "T2".

Braziliija

KUN. J. KIDYKO, SJ, vadovau-jamas Lietuvių Bendruomenės cho-ras "Aušra" 1968. XII 15 Sao Pau-lo mieste surengė koncertą ir suvai-dino J. Naumiesčio dramą "Bai-susis birželis".

Kolumbija

JONAS KASELIŪNAS, gyvenas Medelline, paršė gana ilgą straips-nį tema "Melskimes protėvių kalba". Jis atspaudintas tęsiniais keliuose "Naujienu" numeriuose. Ten au-torius išreiškia susirūpinimą lietuvių išsviçios religiniais reikalais, apgai-lestauja lietuvių kunigų išsklaidymą po nelietuviškas parapijas ir skatina katalikų visuomenės vadovus susirū-pinti lietuviškumo išlaikymu religi-nėse institucijose.

Australija

"MŪSŲ PASTOGĖS" puslapiuose Vladas Dumčius, viešėjęs JAV ir ten rinkes medžiagą Adelaidės Lietu-vių muziejui, svarsto lietuvių daini-ninkų gastrolių klausimą. Koncertus Australijos lietuviams sutiktų sureng-ti tenoras Stasys Baras ir mezo-sop-ranas Aldona Stempūnienė, jeigu bū-tų padengtos kelionės išlaidos ir gaut-s Australijos LB kvietimas. Su smuikine išlaidomis šių dviejų JAV lietuvių dainininkų kelionė at-sieitų apie \$2.300. V. Dumčius ap-skaiciavimu, surengus koncertus Ad-eidėje, Melburne, Kanberoje ir Ade-laidėje, pajamų galima tikėtis apie \$2.500. Kitame "MP" numeryje dai-nininkų gastrolių klausimą paliečia ir ALB krašto valdybos pirm. S. Narušis, kuris šiuo reikalu yra ta-rėsis ir su PLB vadovybe. Sprendi-mas tebėra nepadarytas. Kažkodėl nė vienas jų neužsimena apie lietuvių dainininkų koncertus australams. Jie duotų papildomų pajamų kelionės iš-laidoms padengti. Savaiame suprant-a-ma, tokiu atveju gastroleis turėtų dalyvauti geriausiai JAV lietuvių dainininkai.

Prancūzija

"NEPAPRASTOS ISRAISKOS pa-minklas mūsų kapinėse" — rašo laikraštis "Aix-les-Bains Magazine". 1968 m. rugšėjo 28 d. laidoje. Tai esąs skulptoriaus Antano Mončio kū-rinys, atliktas p. Marmoux, kurio atžymėtas velionies Ernesto Galva-nausko kapas. Laikraštis, papasako-jes apie velionies asmenį, iškelia A. Mončio talentą. Esa jis savo darbas yra žinomas daugelyje kraštų. Pran-cūzijoje dainininkas sukūręs 16 skulp-tūrų Saint-Marcel šventovės Laone, 20 kūrinių Metz katedrai, paminklą St. Gilles miestelio aikštei Vendė-joj, gavęs pirmą premiją krikščio-niškojo meno parodoje Čikagoj, vie-nerius metus dirbęs su Zadkinu. Pa-minklas velioniu Ernestui Galva-nauskui padarytas iš rusvo granito, kurio blokas svėrė 1.600 kg., o pa-minklas — 700 kg. Jame išreikšta velionies asmens spinduliavimo idė-ja: sklinda liepsnos, kurių viduryje matyti Apvaidžios akis. Paminkle įra-šas: "Galvanauskas Ernestas, Hom-me d'Etat Lithuaniai 1882-1967. Te-gul saulė Lietuvos tamsumus prašali-na".

Vokietija

SUSTABDYTAS LEIDIMAS daug metų ėjusio "Keliavio" dėl sumažė-jusio prenumeratorių skaičiaus. Taip pat nuo 1968 m. liepos 1 d. oficia-liai uždaryta "Mažlietuvių Tėviškės Myletojų Draugija" ir išbraukta iš Luebecko teismo draugijų sąrašo. Jos vietą sudarytas Luebecko Lietuvių Klubas, priimtas visus mažlietuvius. A.

Sydnejaus miestas, prie Ramiojo Vandenyno išsidėstęs, savo ramybę praradęs lenktyniauja su Amerika pamišusių žiurkių maratone.

Susiraukusių įtemptų veidų gatvės pilnos. Be džiaugsmo, be šilumos, lyg sustingusiom akim pračina; žmogus žmogaus nemato. Susigūžusios traukiniuose, kiūto pavargusios būtybės. Pavargusios akys slenka laikraščio puslapiams. Įtemptas protas laukia, spėlioja: kas gi pirmas iš mėnulio žemės šypseną atneš: rusas ar amerikietis?

Kas jau beatnėš, net nesvarbu ir iš kur, Sydnejuje šypsenos trūksta. Jis trūksta ir daugeliui kitų pasaulio didmiesčių. Eidamas gatve matai skubančius, bėgančius ir galvoji: kada, kažkur laimės įjėsdomas žmogus pametė raktus į džiaugsmą.

I žmogaus paslaptis rakto įjėsdomas, patekau net į pietinio Ramiojo vandenyno salas.

Vos įkėlus koją Naujojon Gvinėjon, paaiškėjo vienas dalykas: jeigu Dievas kadaise šypsenos glėbį davė pasauliui, tai žmonės jį nelygiai išsidalino. Turbūt dėlto dabar į mėnulį skuba, lekia baltasis žmogus, kad jo šypseną nuplėšęs žemėn atneštų ir tarp savo brolių padalintų. Gi Ramiojo vandenyno salų tamsiaodžiai broliai ne šepetukais ir pastom, bet šypsenom savo dantis baltina.

Ant metalinio paukščio sparų patogiai atsėdęs gali per keletą valandų atlėkti ir akmens amžiuje užsiviesėjusi giminaitį aplankyti. Jis sveikins tave, plačiai šypsis, iš žolių supinton lūšnon pakvies. Vidų matysi netaip jau mums svetimas molio grindis. Lovų nėra. Jų vietoj kietai, iš lapų nupinti patiesalai rodo pastogės gyventojų skaičių. Šioks toks iš lazdu sunaršytas stalielis. Ant jo — apgraužtos, apyzalės bulvės. Akį patraukia surrealistiška įsibrovė japoniškas tranzistorinis radijo aparatas. Seimininkas žiūri į tave, bet valgyti ar gerti nesiuo. Žino, tu geriau už jį turi. Tamsiai rudas veidas šypsoi, tačiau be kuklumo, be apgailetavimo. Draugiško šypsenoj nesimato nei versgiskumo, nei išdidumo, tiktaai šiluma. Norėtum į kalbinti, tačiau jo kalba svetimta ir jo žodynas mažas. Norėtuši paklausti iš rudaodį broli, kad pasakytų, kur mes, baltieji, savo šypsenas išbarstėm, praradom. Nuo akmens iki atomo lai-

DAIL. LEONAS URBONAS

kotarpio ilgas ir duobėtas kelias, kuriuo eidami pametėm raktus į džiaugsmą.

Automobilis sunkiai ritasi į kalną. Motoras purkščioja skystėjančiame ore. Kaip iš virdulio pasipila per šonus garai ir pagaliau visai sustoja. Iš artimo upelio pasisėmęs vandens, pripildau apytuštį radiatoriu. Ašrus koralinis žvyras girgžda baus pilnapadžių kojų mindomas. "Gut dai, Mastā" — pasigirsta. Atsisuku. Ant galvos — nežmoniški dideli du laukinių bulvių maišai. Po jais — tamsus veidas, šypsenoj suvyniotas. Stovi, žiūri ir šypsoi. Neprašo pavežti. Nepavydi jis man nei tos mašinos, nei šaltoj dežėj sukrauto maisto bei gėralų. Ramiai nusisuka ir lipa kantriai į kalną, nešdamas tuos du bulvių maišus ir neišaiškinamą, neįkainojamą šypseną.

Radiatorius vėl pilnas vandens, o sieloj kažkaip sunkoka, tarsi to molėto vandens ir į ją pribėgę.

Šypsenos ne šypsenos, bet į akmens amžių grįžti mums kelio nebėra.

Vienoj lapinėj lūšnoj gyventojas parodė man nuostabų meno kūrinių. Laiko ir dūmų išjuodinta, iš vieno medžio gabalo išvaduota, gyvybės pilna sudėtingos kompozicijos skulptūra.

Du verti dėmesio filmai

ALE RŪTA

Tarp nedaugelio tikrai gerų filmų, Hollywoodo pagamintų, paskutiniui metu reikia paminėti du: "Hot Millions" ir "The Shoes Of The Fisherman". "Hot Millions" yra gerai, skoningai pagaminta komedija, kurios širdis yra nepamainomai idomus, spalvingas ir rimtas aktorius Peter Ustinov. Nors filmo statytoja šį kartą yra moteris (Mildred Freed Alberg), bet jame tiek vyriškių, biznieriškių pokštų, netikėtumų, tiek modernaus žmogaus suktumų ir nai-vumo, kad, priskaitant ir intriguojantį turinį, — žiūrovas yra pamazui įtraukiamas ir ne tik juokiuamas, bet ir pasotinamas modernaus gyvenimo aktualijomis, paradokais. Žmogišku svajonių trauka. Iš teatro išėjus, filmas negreit pamirštamas. Puiki vaidyba reikia pripažinti

Žmonių ir gyvulių anatomija čia pilnai pakluso kūrėjo valiai, formų ir ritmų harmonijai. Iš storų leksikonų kritikams žodžių įjėsotų reikėtų, panorus šį veikalą raštu atkurti.

Kūrėjo ir kūrinių veiduose nesimatė vieno dalyko — laiko. Akmens amžiuje laiko nėra. Laikas sukūrė mašinas, o mašinos kuria laiką. Laikas pinigais pavirto, o pinigai — laikui. Pini-gai šypseną nupirko, ir jinaį pavirto. Šypsenos šiandien jau bankai pilni, už tai jos gatvėse, laukuose nebėra. Jei ir yra, tai tik už pinigų. Už šypsenos laiką mokėti reikia.

Pietinio Ramiojo vandenyno džiunglės miestams jau pasiduoda. Miestai džiunglės superka. Neužilgo ir čia šypsenos į banko stalčius suplauks. Rudaodis brolis laukines ropes, bananus ir šokoladą ir koka-kolą išmainys, o skylėtus dantis ne šypseną valys, bet šepetukais dilsins.

Kuriem galam žmogus pluša ant šios žemės, užduos skuba, statosi sau komplikuotą civilizacijos mašiną? Kam?

Iki šiol atrodė man, kad tik-tai tam, kad jos padedamas žmogus pats tobulėti augti galėtų. Aš buvau pilnai įsitikinęs, kad per savo išradimus kūrybingas ir sumanus žmogus žingsnis po žingsnio darosi tobulesnė būtybė. Tobulesnė?

Šiandieną, spausdamas akmens amžiaus brolių ranka, pradedu savo teorijom abejoti.

Pr. Baltuonis Rutulio žaidėjas Medžio šakny skulptūra Autoriaus kūrinių paroda — "TŽ" spaudos baltiaus metu vasario 8 d. Toronte

rius. Intriga dirbtinė, veikalo "spiritus movens" šokiuoja net ir paties M. L. West veikale. Filme dar mažiau įtikinantis vyskupo kalinio staigus išsilaisvinimas iš sibirinių stovyklų ir dar staigėnis jo atsiradimas Romoje... jau popiežiaus soste. Bet, reikia pripažinti, vykusiai pagauta pagrindinė romano autoriaus mintis ir keliuose spalvinguose filmo momentuose ji parodyta: Vatikano valdžios pasaulinė reikšmė ir, svarbiausia, popiežiaus mitos pranašumas prieš karalių karūnas ir... to žmogaus, išrinkto rinkinių žmonių ir paties Dievo, begalinė atsakomybė bei dažniausiai begalinė kančia.

Filmas vertas pamatyti betkokio amžiaus žiūrovui, betkurios religijos ar betkokio išsilavinimo. Be Anthony Quinn, kurio vaidyba gera, išskirti dar šie aktoriai: Sir Lawrence Oliver,

Atsiųsta paminėti

Anatolijus Kairys, SVIESA IR EL-DORADO. Išleido "Terra" Chicagoje 1968 m. 143 psl. Leidinyje atspaus-ti du sceniniai veikalai. "Sviesa, kuri užsidegė", 3 v. tragedijetė, ir "El-dorado", 3 v. drama. Pastaroji yra gavusi II premiją Čikagos skautininkų Ramovės konkurse. Leidinys spausdintas A. Morkūno spaustuveje, 6051 So. Ashland Ave. Chicago, Ill. 60636, USA.

Akiračiai. Atviro žodžio mėnraštis, 1968 m. lapkritis, nr. 4.

Mūsų Vytis, 1968 m. nr. 4, rugsė-jis-spalis. Numeris, skirtas Vydūno gimimo 100 metų sukakčiai.

Oscar Werner, Rosemarie Dexter. Tikrai meniškios daugumos vaizdų nuotraukos. Maloni Kurt Doubravsky muzika ir kitos gar-sinės priemonės.

Tie du filmai tikrai suteikia džiaugsmo bei susimąstymo.

taikas. Jas stebėjęs lenkų kari-nis atstovas padarė išvadą: "Vil-niaus problema nesiliaus drums-ti (zaklocac) mūsų santykių, rei-kia ją kaip nors išspresti." (209 psl.).

Spalio 5 d. (1938 m.) dienoraštyje atpasakotas ilgas pasi-kalbėjimas su mūsų štabo virši-ninku gen. Cerniumi. Pasikal-bėjimas lietė pirmiausia kariš-kių laikraštyje "Kardas" pasiro-džiusį lenkams nepalankų straipsnį dėl jų politikos Čeko-slovakijos atžvilgiu. Cernius, at-sakydamas jausmingai palietė Vilniaus žaidą, kai jis palysi-gino Vilnių su mirusia brangia lietuviams asmenybe, "kurios pėra mūsų tarpe, gal ir nebus". Bet lietuviams valia ją prisiminti ir jos atminimą gerbti. Plk. Mitkevičius, klausęs gene-rolo ilgo exposė ir matęs jo ban-damą nusilepti susijaudinimą, pripažįsta dienoraštyje: "Man buvo neapsakomai nemalonu, nes jį gerai supratu" (109 psl.). Tik gilios dvasinės kultūros as-menybėje galėjo prasiveržti to-kios mintys, kurias nesiderina su jo krašto atstovaujama poli-tika. Tik tauros sielos augstas lenkų kariškis tegalėjo atjausti taip pat augšto lietuvių kariškio dejones dėl prarastos sostinės.

Plk. Mitkevičius atsiminimai — tai Kauno ir iš dalies Lietu-vos gyvenimo vaizdeliai pasku-tiniais nepriklausomybės metais. Jie kilo iš autoriaus patyrimu, susiduriant tarnybiniiais ir pri-vačiniiais reikalais daugiausia su valdžios sferomis. Jis žurnalis-tiniu būdu perteikia škaitytuoji patirtus dalykus ir susilaiko nuo jų gilesnių svarstymų. Jis ne-nagrinėja to meto aktualių tar-nautinių problemų. Pvz. veltui įteiktume atsiminimuose mūsų tasyvni su vokiečiais dėl Klai-pėdos ir jos atplėšimo svarstymo. Nesigiliname į anuomet to-kį opų dalyką, kaip derybos tarp vakariečių ir sovietų Maskvoje ar sovietų sutartis su vokiečiais. Baltijos valstybėms priėmstos vadinamos sutartys tik paviršu-tiniškai paliečiamos. Tad atsi-minimai neadaug ko naujo duo-ta to meto Lietuvos istorijai. Juose pasakojami įspūdiai tik paliustruoja Lietuvos vidaus gyvenimą. Tuo jie pirmiausia verti mūsų škaitytųjų dėmesio, ypač jaunesniųjų, kuriems tu-prieš 30 metų gyventų laikų ne-tekė pergyventi.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JURGIS GLIAUDA laimėjo dien-raščio "Draugas" romano konkursą už rankraštį "Liepsnos ir apmaudo asociai". Jau penktą kartą jis laimi \$1000 premiją. Vertintojų komisija sudarė: pirm. Vyt. Alantas, sekr. L. Ruginienė, nariai — V. Bogutaitė-Keblienė, L. Gražulienė, dr. K. Keb-lys. Jos sprendimas padarytas sau-sio 5 d. Detroito.

DAIL. PROF. ADOMAS VARNAS N. Metų dieną atžymėjo 90 metų amžiaus sukaktį. Šia proga jį Chicagoje aplankė ir pasveikino grupė kolegų ir visuomenės veikėjų. Sukaktuvi-ninkas daile yra studijavęs Petrapil-lyje, Krokovoje ir Zenevoje, kur Ecole des Beaux Arts baigė auščiau-siu pažymiu. Su lietuviškosios dailės veteranais — A. Zmuidzinavi-čium, P. Rimša bei kitais šios sri-ties entuziastais prof. A. Varnas įsteigė Meno Kūrėjų Draugiją, rū-pinosi M. K. Čiurlionio kūrinių liki-mu, organizavo pirmąsias dailės pa-rodas. Pagal jo paruoštus konkur-sinius projektus buvo išleisti pasto ženklai Steigiamajam seimui atžymė-ti, Čekoslovakijoje atspausdinti pir-mieji lietuviški banknotai. Vėliau pašto valdyba Lietuvos nepriklaus-o-mybės metais iš 37 prof. A. Varno piešinių yra išleidusi net 110 įvai-rios vertybės pašto ženklų. Didžiają jo kūrinių dalį sudaro portretai ir peizažai. Sukaktuvininkas taipgi di-delį dėmesį skyrė tautodailės rin-kimui, medinių kryžių fotografavi-mui. 1926 m. išleido dviejų dalių al-buma "Lietuvos kryžiai", o 1925 m. kryžių nuotraukų rinkinį buvo iš-štasė Monzoje, Italijoje, tarptautinės taikomojo meno parodos tautodai-lės skyriuje. Kauno meno mokyklo-jė ilgus metus prof. A. Varnas dė-sė pašybą, dekoratyvinę tapybą ir kompoziciją. Savo darbų parodas yra surengęs Zakopanėje, Poznanėje, Kaune, Klaipėdoje, Ravensburge (V. Vokietijoje) ir Marijos Augštesnio-jos Mokykloje Chicagoje.

MENO IR TECHNOLOGIJOS EKS-PERIMENTU organizacijos Brookly-no muzėjuje surengtoje parodoje yra ištatyta Aleksandro Kašubienės judanti plastikinė konstrukcija "Ga-taway". Lankytojus žavi šviesos pa-galba išgauti šio kūrinio šešėlių pa-sikeitimai.

PROF. ELENA KUBELSKYTE-LIATUKIENE, dėstanti pritaikomąją odontologiją ir dantų morfologiją Howard universitete, Vašingtono, D. C., National Institute of Health pa-vesta, atliko dantų gedimo tyrinėji-mus, kurių tikslas buvo nustatyti, koks virtas maistas daugiausia ken-kia dantui emaliui. Gautuosius tyri-mų rezultatus ji pateikė Dantų Gy-dytojų Draugijos suvažiavime Miami, Fla. Jie taipgi bus paskelbti žurnale "The Journal of Dental Re-search".

"TEVYNES SARGAS", Kriekšči-o-nių Demokratų Sąjungos leidžiamas žurnalas, redaguojamas dr. D. Ja-saičio, pasirodys sausio mėnesį.

ČIKAGOS LIETUVIŲ FOTO AR-CHYVAS, vadovaujamas fotografi-jos menininko A. Kežio, SJ, ruošiasi išleisti prieš aštuonerius metus miru-sio dail. P. Augiaus darbų skaidrų rinkinį. Šiuo metu į skaidres jau perkeltos "Pupos pasakos" spalvo-tos iliustracijos.

J. AISICIO STRAIPSNIŲ KNYGA "Milfordo gatvės elegijos" išleis Ni-dos Knygų Klubas Londone, Britani-joje. Apie šią knygą "Europos Lie-tuvius" rašo: "Susirūpinęs tautos ir lietuviškos emigracijos likimu, poe-tas tuose savo straipsniuose pasi-rodė ir įžvalgus, ir aštrus, be baltų pirštinių."

BALTIECIU STUDIJINE KONFE-RENCIJA Maryland universitete su-jungus baltiečius mokslininkus į bend-rą organizaciją — Association for the Advancement of Baltic Studies, kurios pirmininku išrinktas Pacific universiteto, Tacoma, Wash., prof. dr. Gunder J. King, valdybos nariais — Kalifornijos San Jose istorijos prof. Edgar Anderson, Columbia uni-versiteto miestų planavimo prof. Si-gurd Grava, Oklahoma universiteto naujųjų kalbų prof. Ivar Ivask, Pen-silvanijos Wilkes kolegijos naujųjų amžių istorijos ir politinių mokslų prof. Bronis Kaslas, Maryland uni-versiteto sociologijos prof. Peter P. Lejnis, Ohio universiteto slavų ka-lbų prof. Rimvydas Šilbajoris, Dupont tyrimų instituto atstovas Herbert Waldsars ir Oklahoma universiteto prof. Vytautas Vardys. Tikimasi, jog naujoji organizacija surengs rajoni-nius suvažiavimus Chicagoje, Niujor-ke, Los Angeles, Toronte bei kituo-se S. Amerikos centruose, stiprinda-ma ryšius tarp lietuvių, latvių, estų mokslininkų ir pateikdama vertin-gų paskaitų tose vietovėse gyvenan-tiems baltiečiams.

ROBERT SCHMUTZES KNYGOJ "Art nouveau" ("Naujas menas") apie M. K. Čiurlionį rašoma: "Lie-tuvijų kompozitoriaus Čiurlionio yra netgi paveikslų, vaizduojančių nuta-pytą muziką, kurie čia beveik ab-straktiškai ir labai artimi naujamajam menui." Knygos išnašose minimi M. K. Čiurlionio paveikslai "Kompozicija", "Pavasario sonata", "Allegro", "Andante", skaitytuosius nurodomi šaltiniai: A. Rannit "M. K. Čiurlio-nis. Das Kunstwerk IV" (Baden-Ba-den, 1950), Viaceslav Ivanov "Čiur-lionis ir sintetizmas mene" (Mask-va, 1916). Knygą išleido Abrams lei-dykla Niujorke.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

NAUJŲJŲ METŲ ISVAKARĖSE Vilniaus televizijos teatras maži-esiems žiūrovams suvaidino muzikinę pasaką "Žirnių malūnas". Spektaklį režisavo V. Gruodis, šokių paruošė baletmeisteris B. Kelbauskas, drabu-žius ir scenovaizdžius sukūrė dail. N. Jatulytė, muziką — kompozitoriai V. Kuprevičius, A. Rekašius, V. Baumi-las, L. Povilaitis, V. Barkauskas, V. Bagdonas, J. Bašinskas, V. Jurgutis. Lokio vaidmenį atliko sol. R. Marijo-šius, Malūnininko — akt. V. Murša-ka, Vėjo-Pūtėjo — akt. A. Radzevi-čius. Visi vaidintojai, išskyrus sol. R. Marijošį, tik imitavo dainavimą, pasinaudodami dainininkų įrašais. Jiems talkino baletu šokėjai.

LITERATŪROS MUZEJUS Kauno J. Gruodžio muzikos mokyklos sa-lėje surengė dr. Vinco Kudirkos 110-tųjų gimimo metinių minėjimą. Pra-nešimą apie dr. V. Kudirkos kūry-binę ir publicistinę veiklą padarė filologijos mokslų kandidatas Juozas Lebonka. Meninę programą atliko "Jaunystės" choras, padainavęs Č. Sasnausko dainą "Karvelėlis", kuriai yra panaudotas dr. V. Kudirkos teks-tas. Kauno dramos teatro akt. Anta-nas Mackevičius padeklamavo dr. V. Kudirkai skirtus E. Miežalaicio pos-mus "Daktaras ir poetas". Vakaro programa buvo užbaigta dr. V. Ku-dirkos kūrybos ištraukomis.

DONATAS BANIONIS, J. Miltinio vadovaujamo Panevėžio dramos teat-ro aktorius, sukūrė pagrindinį vaid-menį Leningrado kino studijos fil-me "Negyvas sezonas", kurio tiri-nys remiasi Britanijoje suimto ir vė-liaus į britų G. Wynne išieško so-vietų šnipą Gordoną Lonsdale vei-ka. Apie šį sovietinio špiūno žanrą fil-mą plačią Reuters žinių agentūros in-formaciją paskelbė Toronto dienra-štis "The Globe and Mail", sumėn-damas ir D. Banionio įvairde, su pastaba, kad aktorius yra labai pana-šus į G. Lonsdale. D. Banionis taipgi vaidina sovietų ir italų filme "Rau-dona palapinė", gudų filme "Kristus nusileidžia Gardine". Į platesnius vandenis filmuose yra išplaukę ir ki-ti lietuviai aktoriai: R. Adomaitis — moldavų aktorius "Sergejus Lazo", gudų filme "Rytų koridorius", J. Budraitis — Maskvos kino studijos filme "Skydas ir kalavijas", sovietų ir čeko-slovakų filme "Koloniai Lanfier", estų filme "Mergina juodais drabu-žiais", L. Noreika — užbekų filme "Farhado žygdarbis", Leningrado stu-dijos filmuose "Maobito sąsiuvinis", "Negyvas sezonas", Dovčenos stud-ijos filmuose "Balti debesy", "Be-pročiai", B. Babkauskas — gudų fil-me "Rytų koridorius", A. Masilius — Maskvos studijos filme "Skydas ir kalavijas". Moterų grupėje pirmąja vilnietė VIII klasės moksleivė Lina Braknytė, pripažinti mokytojai susilaukus sovietiniuose filmuose "Trys druč-kiiai", "Dubravka".

SOVIETŲ SĄJUNGOS JAUNŲJŲ ARCHITEKTŲ darbų apžiūroje II laipsnio diplomais atžymėti: T. Ba-lionienė ir K. Ballionis už Klaipėdos mikrorajono užstatymo projektą. A. Jakūčiūnas ir V. Jakūčiūnienė už Kauno "Trijų mergelių" kavinės pro-jektą.

STUDENTŲ ETNOGRAFINIS AN-SAMBĖLIS, vadovaujamas Aldonos Ramevičienės, surensė pirmąjį dvie-jų dalių koncertą Vilniaus universi-teto Kolonų salėje. Pagrindinė pro-gramos tema buvo filologijos mokslų kandidato Stasio Skrodenio apginta disertacija "Lietuvių kalendorinių apejų tautosaka". Autoriui tarus įspūdių žodį, studentai atliko liaudies vakaronę primenančius žemaičių, augštiečių, suvalkiečių, džiukų nau-jametinių žaidimus, burtus, dainas ir sakmes, siekdami betarpiško ry-šio su žiūrovais. Ansamblių sudaro pirmųjų dviejų kursų lietuvių kal-bos ir literatūros studentai.

PABALTIJŲ KINO MEGEJŲ II konkursiniame festivalyje Vilniuje geriausias buvo pripažinti estai, ga-vę pagrindinį perainamąjį prizą "Gin-tarinė liepsna". Vaidybinį filmų grupę aukso medalius laimėjo es-tų juosta "Marja", sukurta pagal E. Vildės novelę, ir Kauno "Bangos" studijos filmas "Mokytojas, neikite!". Jo kūrėjai — A. Abramaitis ir Č. Norvaiša. Pastarasis yra Kauno ra-dijo gamyklos gydytojas Česlovas Norvaiša, su žmona Jūrate skinaš laurus pramoginių šokių tarptauti-niuose konkursuose. Aukso medalis už geriausią jaunimo filmą paskir-tas kino mėgėjų draugijos jaunimo sekcijos juostai "Randas", kurią su-kūrė vilnietis A. Puipa, XI klasės gimnazistas.

"VAGOS" LEIDYKLIA Vilniuje iš-leido Mokslių Akademijos istorijos instituto vyr. mokslinio bendradarbio Meislovo Jučo studiją "Lietuvos metraščiai", kurią škaitytolai grabs-tyte išgrabstė iš knygynų. Šio vei-kalo platesnė recenzija "Gimtajame Krašte" paskelbęs Vyt. Merkys rašo: "M. Jučas sitemingai nagrinėja vi-sus pagrindinius pasirinktosios te-mos klausimus, būtent: Lietuvos me-trraščių paskelbimo ir tyrinėjimo is-toriją, visų tirių išlikusių Lietuvos metraščių sąvadų — trumpoje, vidu-riniojo ("Lietuvos ir Zemačių Di-džišios Kunigaikštystės metraščių") ir plačiojo ("Bychovo kronikos") — atsiradimo laiko, vietos problemas, atsiradimo politines aplinkybes, tiks-lus." V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR. \$15,000 įmokėti, 12 kambarių atskiras mūrinis namas su plačiu įvažiavimu ir garažu; 3 virtuvės, 3 prausyklos; vandens-alyvos šildymas. Viena atvira skola balansui.

JANE — BLOOR. \$12,000 įmokėti, 9 kambariai per 2 augstus (5 kambariai) pirmame ir 4 antrame aukšte), garažas ir įvažiavimas, vandens-alyvos šildymas, viena atvira skola balansui. Tuojau galima užimti.

BLOOR — RUNNEMEDE. \$10,000 įmokėti, 7 kambarių (per 2 augstus) atskiras mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Vandens-alyvos šildymas, moderni virtuvė, arti požeminio traukinio.

JANE — ANNETTE. \$7,500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augstus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR. \$5,000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479
P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sėkm. 9.30 - 1

Moka:

už depozitus — 5%
už šėrus — 5½%

**PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI
VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.**
\$2,000 gyvybės drauda nemokamai.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

QUEEN ST. W. — LANSLOWNE. skubus pardavimas. Mūrinis, 6 kambariai, moderni virtuvė, garažas ir geras privažiavimas. Įmokėti tik apie \$5,000 ir viena atvira skola 10-čiai metų. Galima tuoj užimti.

BLOOR — HIGH PARK. Gražus naujos statybos namas, 7 dideli kambariai, dvi atskiros prausyklos, moderni virtuvė, garažas ir augstas rūsys, platūs įvažiavimas, garažas. Graži, rami vieta, arti parko ir požeminio. Įmokėti apie \$8-10,000.

RUSHOLME RD. — DEWSON. Originalus naujos statybos dvibutis duplex, du atskiri butai po 5 kambarius. Du garažai, geras privažiavimas. Įmokėti apie \$10,000.

BLOOR — RUNNEMEDE. Arti krautuvų ir požeminio, 8 kambariai per du augstus, dvi virtuvės ir prausyklos. Didelis ir gražus kiemas, garažas, šoninis įvažiavimas. Namas be skolų, įmokėti \$10-15,000 ir 10-čiai metų išmokėjimas.

JANE — ANNETTE. Gražus pastatas, keturi atskiri butai — 19 kambarių, didelės nuomos pajamos. Keturi garažai, privatus įvažiavimas. Geras investavimas. Įmokėti \$15,000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — HU. 9-1543

DURIE GATVĖ. \$5,000 įmokėti, atskiras vienaauštis (bungalow), geram stovyje, ant didelio sklypo, nauja apšildymo sistema, automobiliui privažiavimas.

VAN STASSEN GATVĖ. \$10,000 įmokėti, 6 kambarių pusiau atskiras namas apie 15 metų senumo, privatus įvažiavimas.

INDIAN RD. GATVĖ. \$7,000 įmokėti, atskiras mūrinis namas, 2 virtuvės ir 2 prausyklos, 4 kambariai pirmame aukšte. Liks viena skola.

ALHAMBRA GATVĖ. \$15,000 įmokėti, atskiras 3 butų namas, 14 kambarių per 3 augstus, 2 garažai, ant atskiro sklypo, apšildymas vandeniu.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

INDIAN RD. — BLOOR. \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 10 kambarių, 4 virtuvės, 2 garažai, geras įvažiavimas, prie gero susisiekimo ir apšildymo centrų, geras namas, dėl išvykimo skubiai parduodamas. Liks viena atvira skola balansui 10 metų.

ST. CLAIR — OAKWOOD. \$8,000 įmokėti, mūro, 12 kambarių, 3 mod. virtuvės, 1 augštas 4 kambariai; prašoma \$30,000. Liks viena atvira skola balansui.

BLOOR — JANE. \$20,000 įmokėti, mūro, atskiras, 4 butų apartamentas, geras investavimas. Liks viena atvira skola balansui.

SWANSEA FRIE BLOOR. \$14,000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 butų apartamentas, kiekvienam bute po 6 kambarius.

WINDERMERE — ANNETTE. \$5,000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambariai per 2 augstus. Prašoma kaina \$24,900.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

"Baltic Story" rengėjų komiteto loterijos bilietų traukimas Edmontone. Iš kairės: P. Raud, estas, rengėjų komiteto narys, A. Stals, loterijos organizacijos "Imanta" atstovas, A. Dudaravičius, rengėjų komiteto pirmininkas, ir Nijolė Karosaitė

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Krepšinio pirmenybėse (Sov. Sąjungos) ir toliau gerai sekasi Lietuvos krepšininkams. Kauno Žalgiris su 6 laimėjimais iš 8 rungtynių yra 1 vietoje. Vilniaus Kibirkštis krepšininkės po pralaimėjimo nukrito į IV vietą.

Geriausiu Lietuvos sportininku išrinktas D. Pozniakas, Meksikos olimpiadoje bokso varžybose laimėjęs aukso medalį.

Arūnas Vitkevičius uždary patalpų lengv. atletikos rungtynes nustumė rutulį 17,55 m. Tai naujas Sov. Sąjungos jaunių rekordas.

SPORTAS VISUR

Metinis visuotinis SALFAS suvažiavimas — vasario 1-2 d.d. Detroito, Mich., Lietuvių Namuose, 3009 Tilman Ave.

Metinis S. Amerikos Pabaltiečių Sporto Federacijos suvažiavimas — sausio 18 d. Klevelande, Ohio.

Dešimtukų turnyras (stalo teniso), turėjęs įvyki 1968 m. gruodžio 14-15 d.d. Klevelande, dėl dalyvių stokos neįvyko.

Europoj eina kova tarp futbolininkų, kuris jų bus geriausias įvairių mušėjas. Vengras Dunai yra pasiekęs 30 įvairių. Neblogai įvertus šaudė bulgaras Jekov, kuris per 15 žaidimų įmušė 22 įvairius. Rusijoje vėl pasirodė gabus futbolininkas Strelcovas, kuris taip pat yra pasiekęs 22 įvairius. Jis buvo vienas geriausių Sov. Sąjungos futbolininkų prieš 10 metų, bet pakliuvo į teismo nemalonę ir buvo nubasistas 12 metų kalinimo. Atlikęs puse baismės, paleistas iš kalinimo. Niekas kol kas negali pralenkti brazilio Pelles, kuris jau turi 60 įvairių.

Kanada netolimoje praeityje turėjo 3 pasaulinio masto slidininkes. Nancy Greene pasitraukus iš mėgėjiškų varžybų, atsirado nauja Kanadiečių — Otavos Betsy Clifford. Ji tik

PASAULIO ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-ro psl.)

mento pirmininko pareigų. Jiems, matyt, norima išaiškinti priežastis, dėl kurių J. Smrkovskis padaromas federacinio parlamento pirmininko pavaduotoju.

Prez. De Gaulle vyriausybę sustabdė ginklų pardavimą Izraeliui, išvystydamą diplomatinį spaudimą paklusti JT Saugumo Tarybos rezoliucijai, kuri reikalauja Izraelio kariuomenės dalinių atitraukimo ir prieškarinės sienas. Izraelis už lėktuvus Prancūzijai jau yra įmokėjęs \$100 milijonų. Lėktuvų pristatymas buvo sustabdytas po 1967 m. karą, kai Izraelio aviacija prancūzų gamybos lėktuvais laimėjo žaibišką puolimą. Įmokėtų pinigų Prancūzija nesutinka grąžinti, aiškindamasi, kad nuipirktieji ginklai priklausė Izraeliui, tik kurį laiką jie bus saugojami Prancūzijos teritorijoje. Kadangi Izraelio aviacija turi prancūziškus naikintuvus ir malūnsparnius, didžiausią problemą gali sudaryti dalių trūkumas, kai pasibaigs jų atsargos. Prancūzų spauda pasmerkė prez. De Gaulle sprendimą, o senasis politikas pasmerkė spaudą už žydu įtaką jos puslapiuose. Paryžiuje kalbama, jog prez. De Gaulle susikirtimas su Izraeliu gali užbaigti diplomatinį santykių nutraukimą.

Būsimasis JAV prez. R. Niksonas delegacijos pirmininku Paryžiaus konferencijoje paskyrė dabartinį ambasadorių V. Vokietijoje Henry Cabot Lodge. Sausio 20 d. jis pakels deryboms vadovavusį ambasadorių W. A. Harrimaną. Kadangi H. C. Lodge du kartus yra buvęs JAV ambasadoriumi Saigone ir ten gerai susipažinęs su šio karo problemomis, daug kas tikisi griežtesnės amerikiečių linijos Paryžiaus derybose su S. Vietnamo atstovais. H. C. Lodge taipgi yra artimas P. Vietnamo viceprezidento N. C. Ky bičiulis, o pasta-

15 metų, tačiau jau 2 metai kaip dalyvauja tarptautinėse varžybose. Nesenai Europoje vienu rungtynių metu ji buvo II. Ji taip pat dalyvavo praėjusioje žiemos olimpiadoje.

VYČIO ŽINIOS

Rungtynės. Šį sekmadienį 12.30 v. Priskelimo salėje Vyčio jauniai A žaidžia B-C lygos pirmenybėse su Aušra. Tą patį sekmadienį 3.30 v. Loretto mokyklos salėje vytištes žaidžia CYO lygos pirmenybėse su Aušra.

Toronto mokyklų pirmenybėse labai sėkmingai žaidžia daugumos Vyčio krepšininkų, daugiausia Sv. Mykolo kolegijos mokykloje. S. Ignatavičius yra šios komandos pagrindinis gynybas ir Toronto spaudos yra pripažintas, kaip vienas geriausių pasuotųjų. Toje pačioje mokykloje jaunesnioje komandoje žaidžia T. Akeilaitis, R. Kaknevičius, V. Deimantavičius ir J. Užupis. Bloor mokykloje žaidžia A. Duliūnas, E. Nacevičius ir P. Sprogis, kuris per vienas rungtynes iškovoj 39 taškus. J. Zolpis žaidžia Humberstone mokykloje. Lorencas ir S. Ramanauskas — Runnymede. Oakvile mokyklose sėkmingai žaidžia A. Vaiceliūnas ir Bumeilis.

Stalo tenisininkai sėkmingai užbaigė 1968 metus. E. Sabaliauskaitė tapo moterų meistrė, tačiau geriausia tų metų stalo tenisininkė buvo V. Nešukaitytė. E. Sabaliauskaitė liko IV vietoje ir F. Nešukaitytė — X. F. Nešukaitytė taip pat buvo I mergaičių grupėje. Moterų dvejetė abi Nešukaitytės buvo II vietoje.

Mūsų rėmėjams S. Gineičiui ir V. G. nuosirdžiai dėkojame. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Krepšinio rungtynės. Trečiadienį, 5.30 v.v., jaunių C komandos žaidžia K.L.K. lygos rungtynes; šeštadienį Nukelta į 7-tą psl.

rasis nekarta yra pasisakęs už karą iki galutinės pergalės. Norvegijos karo laivas pagavo penkis sovietų ir jų sąjungininkų žvejybos laivus, pažeidusius trijų mylių teritorinių vandenų juostą prie Listos pusiasalio, pietinėje Norvegijoje, kur yra S. Atlanto Sąjungai priklausanči aviacijos bazė. Sovietų laivai buvo aprūpinti elektroniniais žvalgybos prietaisais. Kapitonas teisinasi, kad ir teritorinius vandenius jie įplaukė dėl siaučiančios audros. Kadangi jų žodžiuose esama tiesos, atrodo, bus pasitenkinta kelių šimtų dolerių bauda.

Amerikiečių NBC televizijos tinklas paskelbė, kad Izraelis prieš dvejus metus suskato pagaminti atominę bombą. Izraelio atominės energijos komisija šį pranešimą pavadino gryna fantazija, nors iš tikrųjų Izraelis turi pakankamai žinių atomeinei bombai pagaminti. Nuo 1963 m. Dimonoje, Nevego dykumoje, Izraelis turi atominę reaktorių, kuriuo atliekami bandymai pramonės reikalam. Panašus atominis centras yra įkurtas ir Rehovoth vietovėje, prie Tel Avivo. Izraelio premjeras L. Eškol ir buvęs premjeras D. Ben-Gurion yra pareiškę, kad Izraelis nebus pirmąja valstybe Artimuosiuose Rytuose, savo arsenalą papildžiusia atominėmis bombomis.

Sovietų Sąjunga vienos savaitės laikotarpį iššovė du erdvėlaivius — "Venera V" ir "Venera VI", kurie, atlikę 155 milijonų mylių kelionę, bandys nusileisti Veneros planetoje. Abiejų erdvėlaivių elektroniniai instrumentai turėtų suteikti daugiau žinių apie Veneros atmosferą. Pralenkta amerikiečių

Ateitininkų žinios

Moksleivių ateitininkų centro valdybos pirm. A. Puteris dalyvavo Ateitininkų Federacijos posėdyje sausio 11 d. Dainavoje. Buvo aptariami planuojamo 1970 m. kongreso reikalai.

Tėvų komiteto organizuojama jaunimo popietė įvyks vasario 23 d. Programą atliks pats jaunimas. Ta proga įvyks laimingo loterijos bilietų traukimas. Pasiėmusieji loterijos knygutes prašomi nedelsiant išplatinti. Moksleiviai ir jaunesnieji, kurie jau visus bilietus pardavė, gali pinigų grąžinti Eug. Girdauskiui tuoj po 10 v. Mūsų ateitininkų kambarių.

Vasario 16 minėjimas ruošiamas ateitininkams jaunimui su labai trumpa programa vasario 9 d. Sv. Jono Kr. bažnyčioje ir salėje.

Nepamirškime, kad šie metai yra įsijungimo metai. Kiekvienas ateitininkas moksleivis ir studentas turėtų save klausyti: ar esu pakankamai įsijungęs, ka galėčiau organizacijai duoti? Dažnai mes tik norime, kad mums organizacija viską duotų, bet ar mes užtekinai duodame organizacijai?

Studentų ateitininkų susirinkime p. Ramanauskų bute apie "Idealių žmogų" kalbėjo R. Danaitis.

Tėvams dar kartą primename, kad veikia atskiri jaunųjų berniukų ir mergaičių būreliai nuo 6 metų amžiaus. Geriausia vaikus įjungti organizacijon jau nuo pat mažens.

Skautų veikla

• "Rambyno" tunto II vilkiukų dr-ės sueiga ir tėvų susirinkimas įvyko sausio 11 d. Aptarti artėjančios Kaziuko mugės reikalai, kuriuos aptarė dr-ės globėjas ps. B. Poška. Tėvai įsipareigojo dalyvauti dr-ės sueigose ir talkinti vadovams.

• Minint Lietuvos prezidento ir LSS Sefo A. Smetonos 25-tąsias mirties metines, "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu užprašė Misišas Sv. Jono Kr. bažnyčioje sausio 19 d. 12 v. Mišiose kviečiami dalyvauti skautaitės, tėveliai ir visi tautiečiai.

• Sausio 26 d. 5 v.p.p., Priskelimo salėje įvyks "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu ruošiamas Vasario 16 ir Klaipėdos atvadavimo minėjimas-sueiga, į kurią kviečiami Toronto ir aplinkinių lietuvių. Programoje — trumpa oficialioji dalis, minėjimas ir pramoginė valandėlė.

• "Satrijos" tuntu jaunesnės skautės ir vadovės labai dėkingos kun. kleb. P. Azūbaliui už salę, p. Turutienai už pasiūtus drabužius, p. Rusinai šeimai už dovanytą paruošimą, R. Kutkieniui už išmokytą baletą, visiems tėveliams už sunėstines vaises. Visa tai įgalino vadovybė suveikti mažiesiems. Ačiū labai.

• Jaun. skautėių sueiga — šį šeštadienį, sausio 18, toje pačioje vietoje po lietuvių mokyklos pamokų. Č. S.

• Tautinėje stovykloje užuomazgą gavusi LS Brolijos foto paroda yra plicama. Organizatoriai kreipiasi į brolijos narius, prašydami siųsti reikšmingesnių skautų gyvenimo nuotraukų ar negatyvų. Per fotografavusiskus bus gražinama. Nuotraukas siųsti ps. M. Jakaičiui, 11816 Hillcrest Dr., Lemont, Ill., 606439, USA.

Hong Kongo gripas jau pasiekė Kanadą — Toronto tuo susirgo šeši asmenys. Vienas kitas ligonis yra ir kitose provincijose, tačiau epidemija dar nėra prasidėjusi, nors Amerikoje ji jau pareikalavo daug aukų. Skiepijama paruošta labai nedidelis kiekis, o jų veiksmingumas yra matuojamas tik 50%, nes pilnam atsparumui išvystyti reikia mėnesio laiko. Gydytojų patarimas — gulėti lovoje, gerti daug skysčių ir imti aspiriną tabletes. Halifaksė, Montrealyje dėl gripo teko sustabdyti ligonių lankymą kaikuriuose ligoninėse, tačiau ten siaučia ne Hong Kongo gripas, o mums visiems gerai žinomas jo brolis, prie kurio esame ipratę.

WILLOWDALE

RAJONE

\$2.900 įmokėti

NAUJI 3 ir 4 MIEGAMŲJŲ NAMAI

• užbaigti šeimos kambariai

• stiklinės durys į kiemą

• kilimai salone ir valgomajame

• natūralių akmenų židiniai

• dvi prausyklos

• arti mo'vklų, parduotuvių, susisiekimo

Skambinti —

VIC. BARTUSEVIČIUS

Namų tel. 231-7403,

įstaigos tel. 222-2164

Ed. Nelson R.E.

(Broker) LTD.

lenktynėse į menulį, sovietai sakosi neturį jokių tikslo kosmonautus siųsti skrydžiu aplink menulį, nes visais reikiama žinias jiems gali suteikti įgulos neturintys erdvėlaiviai.

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

JANE — BLOOR. \$8,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas, greitas užėjimas, gražus viduje, nepertoliausiai nuo Bloor.

TRIBUTIS, maždaug \$12,000 įmokėti, viena atvira skola, vandeniu-alyva šildomas, balkonai, 9 metų senumo, virš \$5,000 metinių pajamų; gana geras pirkiny, arti krautuvų bei susisiekimo.

HIGH PARK — RONCESVALLES, apie \$12,000 įmokėti, puikus 15 kambarių atskiras namas, garažas su geru privačiu įvažiavimu, sumažinta kaina \$5,000 dėl skubaus pardavimo; 5 kambariai ir prausykla pirmame aukšte, didžiulis butas su prausykla III aukšte, viena gražiausių gatvių tame rajone, puikus nuomojimui.

KINGSWAY. \$7,000 įmokėti, gal ir mažiau, gražus 6 kambarių vienaauštis su labai dideliu kiemu, net yra vaismedžių, garažas su privačiu įvažiavimu, ypatinga proga kas mėgsta turėti nuosavų šviežių daržovių, labai arti gero susisiekimo, nepraleiskite progos.

INDIAN RD. — BLOOR. \$10,000 įmokėti, trijų butų, 14 kambarių atskiras namas, vandeniu-alyva šildomas, dvigubas garažas, atskiri įėjimai, gauna apie \$365,000 mėnesinės nuomos, namas be skolų. **NAUJI DVIBUTIAI** (dupleksai) po 3 miegamuosius, atskiri šildymai, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, virš 200 pėdų sklypai, arti susisiekimo.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaauštis, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, puikus kiemas, kurio gale teka upelis, daug medžių, nepertoliausiai nuo požeminio traukinio stoties, labai graži vieta.

KETURBUTIS, prašoma kaina tik \$46,000 su nedideliu įmokėjimu, vandeniu-alyva šildomas, gauna netoli \$6,000 metinių pajamų, nebloga investacija.

DEMESIO! Apie \$25,000 įmokėti, 3 krautuvės ir 6 apartamentai, vos keleto metų senumo, viskas išnuomota, apie \$18,000 metinių pajamų, skubus pardavimas.

MISSISSAUGA, 21 akras žemės. Niekad nevelu per trumpą laiką padvigubinti savo pinigus, beveik 10 mylių nuo miesto. Patys žinote, kad miestas labai greitai auga. Puiki proga!

2232 BLOOR ST. W. Tel. RO 7-5454

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Darbo tel. RO 7-5454

Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAMĖ

5% už depozitus

5½% už šėrus

DUODAME

mortgicūs iš 7%

asm. paskolas iš 7%

Kapitalas virš trijų milijonų dolerių

ASM PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICŪS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. **VISU NARIŲ GYVYBĖ** apdrausta santaupu dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustas iki \$5,000

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p. Išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniai uždaryti).

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. CIZIKAS ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165 • 672 LANDSDOWNE AVE., TORONTO

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Ivairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skalbimo mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos prietaisai, planai, foto aparatai, radijo prietaisai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai ir baldai.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sažiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIEUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI mloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi STATOM IR TAIŠOM T.V. ANTENAS.

1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

A & B TAILORS

Sav. A. B. Beresnevičius

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(TARP GRANADIER RD. IR NEEPAWA AVE)

Tel. 531-1432

Vyrų ir jaunimo moderni drabužių krautuvė. Pasirinkimas įvairiausių madų drabužių.

(MOD. CONSERVATIVE FORMAL)

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

Vienintelė lietuviška Toronto PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilų vilkikas (towing). Autovėžnių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (vasario 1-7) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM. 4-5036.

Hamilton skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavo gimines ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

PIUMBING AND HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136 Tel. LE 2-5191

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas. 430 BATHURST ST. Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

LONDON, ONT.

SVENČIŲ PARENGIMAI. Kalėdų eglutė surengė S. Daukanto skautų vietininkija ir šeštadieninė mokykla. Kalėdų senelis visiems mažiesiems išdalinė daug gražių dovanėlių. Iš programos dalykų ypą gražus buvo scenos vaidinimas "Kalėdų naktis", parašytas, berods, M. Ramonienės, čia paruoštas L. Petrašiūnaitės ir R. Bliskytės, globojant mokytojai Gr. Petrauskienė, suvaidintas šeštad. mokyklos mokinių. Gražiai nuskambėjo ir kalėdinės giesmės, sugiedotos "Baltijos" ansamblio choro, diriguojamo G. Lawson. Tautinių šokių pašoko vaikų grupė. — Baltietis kalėdinės giesmės skambėjo ir anglų visuomenei prieš Kalėdas vienoje miesto bibliotekoje. Dalyvavo estų choras ir lietuvių "Baltijos" ans. choras, dirg. G. Lawson. Latvių chorą negalėjo dalyvauti, bet jie atsinešė nemažą dovanų. Lietuvių būtyrį atvykę, jei jie būtų iš anksto žinoję — dauguma sužinojo tik paskutiniu momentu iš anglų laikraščio. — Bendros Kūčios, reng-

SUDBURY, ONT.

JUNGTINIAM FINANSŲ KOMITETUI aukoję: \$50 Remeikis Jonas; \$25 Žiukas Jonas; \$20 Vaičieliūnas Juozas; \$18 Jakus Stasys; \$15: Gudriūnas Viktoras, Venskevičius Petras, Juška Vladas; \$10: Jutelis Petras, Žilėnas Antanas, Tutinas Kostas, Bataitis Juozas, Kulnys Julius, Rimas Kazys; \$8: Braskys Antanas, Jasinskas Jonas, Strakauskas Antanas, Poderys Kazys, Eidukevičius Bronius; \$5: Grigutis Alfonsas, Mazaitis Petras, Sereiva Klemas, Semėžys Petras, Jutelis Povilas, Sabas Antanas, Daunys Kazimieras, Pranskūnas Mykolas, Kibickas Jonas, Stankus Justinas; \$4: Šviežikas Kazimieras, Zlatkus Alfonsas, Jasūnas Augustinas, Poderys Kestutis, Juozapavičius Antanas, Kusinskis Aleksas; \$3: Kriauciūnas Vladas, Tolvaša Stasys, Žukauskas Klemas, Albrechtas Fernandas, Stepšys Vaeolovas, Baltutis Leonas, Griškonis Pranas, Liaudinskas Stasys, Kraujalis Pranas, Gabrenas Pranas, Paulaitis Juozas, Glizickas Juozas, Krivickas Stasys, Kriauciūnas Jurgis, Ramonas Kostas, Rukšys Andrius, Valančius Juozas, Milčius Algis, Norbutas Kazys, Butauskas Vik-

toras, Liutkus Povilas, Sleinius Jurgis, Bružas Valys, Gatautis Antanas, Kručas Juozas, Staškus Juozas, Staškevičius Albertas; \$2: Lumbys Juonas, Martišius Juozas; \$1: Jonikas Klemas, Račinskis Jonas, Bružas Ignas, Gurklys Petras, Mikštas Antanas, Barvydas Vincas.

Iš viso surinkta \$423. Aukotojams nuosirdi padėka.

KLB Sudburio apyl. valdyba

"NL" REDAKTORIUI J. Kardiui sunkioje gyvenimo valandoje paremti aukoję \$10: Remeikis Jonas, kun. Sabas Antanas, Bataitis Juozas; \$5: Kriauciūnas Vladas, Barvydas Vincas, Kručas Juozas, Krivickas Stasys, Mazaitis Petras, Jutelis Povilas; \$3: Juška Vladas; \$2: Jonikas Klemas, Kuncevičius Klaudijus, Venskevičienė Marija, Žilėnas Antanas, Pranskūnas Mykolas; \$1: Bružas Valys, Kusinskis Aleksas; "NL" vieną sėrą: Stankus Justinas. Aukos renkamos ir toliau. Norintieji nors ir mažiausia auka prisidėti, kreipkitės pas J. Kručą tel. 566-4158. Iš p. p. Kardiui gautas padėkos laiškas visiems aukotojams.

J. Kručas

Statybinės medžiagos ir remontai

2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų toisymams
- Lenos, faneros, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

Margis DrugStore

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užėikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirūpysime padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETISKŲ MISINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNELĖS, ZUBRAZOLĖ, "C" TERMO-METRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI

VISĄ DIENĄ. NESIVARZYKITE PASKAMBINTI

TEL. LE. 5-1944.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaičių pusę metų vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLIAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulauko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų butelis — \$5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

JIB Laboratorija, 2498 Douglass Ave, Windsor, 12. Ont.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina cismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskleidžiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AND REAL ESTATE

3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONT.

231-2661

Turime plačią klientūrą.

231-6226

Jieškome nuosavybių

KUN. B. PACEVIČIUS jau sustiprėjo po kojos susižeidimo ir pradėjo eiti pareigas. Ligi šiol jį pavadavo aplinkinių parapijų lietuvių kunigais: mons. dr. J. Tadarauškas, kun. Rafailis, OFM, kun. dr. J. Gutauskas, kun. Ambrozijus, OFM, kun. L. Janušas ir kun. J. Staškevičius.

KLIERIKAS J. CEGIS, jr., atskrido iš Romos ir švenčių metu aplankė tėvelius, seseris, kleboną ir pažįstamus. Gražiai išaugęs ir subrendęs. Jis Sv. Kazimiero kolegijoje ruošiasi kunigystei ir giliną muzikos studijas. Jis yra keturioliktas kun. B. Pacevičiaus klierikas! D. E.

Jei "EGLUTE" užsakysi, Vaikui džiaugsmą padarysi — Skaitant nuotykius Pupučio, Valandos pavirs minutėmis.

WINDSOR, ONT.

SESTADIENINIS MOKYKLOS EGLUTE įvyko 1968 m. gruodžio 15 d., dalyvaujant tėvams ir svečiams. Programą pradėjo mokytoja J. Kuraitė, pasveikindama gausiai susirinkusius į šią mokyklą šventę. Tuoj pat atvyko ir Kalėdų senelis su maišu dovanų (Č. Kuras), lydimas savo 6 padėjėjų: dviejų brolių Pundžių, dviejų sesučių Mistautaitė, Almos Naikauskaitės ir Ritos Kuraitės, kurių rankos taipgi buvo pilnos dovanų. Jis paruošė tėvų komitetą, susitaręs su mokyklų tėvais. Kalėdų senelis pasidžiaugė tokiu gražiu būriu lietuviško jaunimo Windsorę ir kartu su visais stebėjo dainuojančius, deklamuojančius, savo kūrybą skaitančius ir šokančius mokinius. Programoje dalyvavo visi šeštadieninės mokyklos mokiniai: G. Barisaitė, A. Barisaitė, L. Baltrušaitė, V. Baltušaitė, R. Čerškutė, L. Dumčiūtė, V. Giedriūnaitė, D. Giedriūnaitė, P. Kazlauskas, A. Kraniuskaite, R. Kraniuskaite, V. Kuraitė, R. Kuraitė, D. Tautkevičiūtė, E. Tautkevičius, L. Tautkevičiūtė, A. Naikauskaitė, R. Naikauskaitė. Programą šokiais pajavirino S. Rudokaitė, pritariant jos broliui akordeonu. Akordeonistai — Andrius Čerškus, Rūta Čerškutė ir Edis Tautkevičius pagrojo lietuvišką melodiją pyne. Pabaigai mokiniai pašoko tautinį šokį "Vėdara", kurį išmokė studentė E. Stanevičiūtė. Kalėdų senelis išdalinė dovanas visiems vaikams, nepamiršdamas ir mokytojų J. Kuraitės ir A. Čerškutės. Taipgi kiekvieną apdovanojo "Lido" valyklos sav. V. Pundžiaus sidabriniais pusdoleriais. Tėvų komiteto pirm. Albinas Tautkevičius padėjo šiltu žodžiu energingai mokytojai už gražią programą. Kalėdų seneliui už nepatingėjimą atvykti, kun. D. Lengvinui už patalpų mokyklai ir visokeriopą pagalbą, dr. D. Naikauskieni, V. Pundziui ir Bendruomenės valdybai už paramą. Kun. D. Lengvinas savo žodyje pasidžiaugė stiprėjančia šeštadienine mokykla ir gražiu bendradarbiavimu. Po to sekė vaišės. Tėvų komiteta sudaro: A. Tautkevičius, D. Kraniuskaite ir E. Kazlauskienė.

DIDŽIAUSIS SEŠTAD. MOKYKLOS rėmėjai yra verslininkas Vincas ir Aldona Čerškai, paaukoję per mokytoją \$50. Jiems gili padėka už rūpestį lietuviško jaunimo auklėjimo darbe.

KALĖDŲ ATOSTOGAS saulėtoje Floridoje praleido, dr. D. Naikauskienė su dukrom, Romas ir Marytė Dumčiai su dukrom.

VIŠEJO p. p. J. V. Smaiziai iš Winnipeg pas p. Kurus, vykdamai žiemos praleisti į Meksiką.

Korespondentė

N. METU SUTIKIMAS. Bendruomenės valdyba ruošdavo apylinkės lietuviams N. Metu sutikimą. Paskutinius šešerius metus jis buvo ruošiamas lietuvių parapijos salėje. Nors praėjime visuotiniame susirinkime buvo pakeičiama, kad naujoji valdyba ruošūt N. Metu sutikimą, tačiau dėl kažkokių priežasčių šiais metais to nebuvo padaryta. N. Metai artėjo, bendram sutikimui nesiruošama. Galų gale, Viktorui ir Lindai Pundziams užleisdamas savas patalpas, ant greitųjų suėjusios kelios šeimos sutiko N. Metus. Paprastai čia, Windsorę, N. Metu sutikimas būdavo gausnis, atvykdavo svečių net ir iš Detroito, bet šiais metais dėl vietos stokos šis pavėšis turėjo apsiriboti tik keliomis šeimomis. Nors ir negausus, bet buvo labai jaukus pobūvis. Dalyviai dėkoja p. Pundziams už suteiktą galimybę kad ir mažame, bet jaukiame, lietuviškame ratelyje sutikti N. Metus.

Dalyvis

SPORTAS

(Atkelta iš 6-to psl.)

York "Centennial" salėje (Eglinton ir Keele) mergaičių A komanda žais su St. Leos Ontario CLBA pirmenybių rungtynėse; sekmadienį, 12.30 v., Priskelimo salėje jauniai A žais su Vyčio B-C lygos rungtynėse; 3.30 v. jauniai D — Vyčio D žais pirmose KLB lygos rungtynėse; sekmadienį, 2 v., Loretto patalpose mergaitės J. II žais su Corpus Christi.

Praėjusi savaitgalį Hamiltono moterų krepšinio turnyre dalyvavo 15 Ontario ir Kvebeko komandų. Aušros mergaitės, žaisdamas nepilname sąstate, pralaimėjo Otavai 31:34 ir Port Colborne 47:56. Žaidė: D. Kliumaitė 5, 12, J. Simonaitė, I. Janeliūnaitė 10, 13, R. Birštonaitė 7, 12, R. Radžiūnaitė 4, 2, G. Mačionytė 3, 2, G. Urbonaitė 1, L. Kriščiūnaitė 5, R. Kairytė 2. Nuosirdi padėka J. Birštonui ir E. Simonaitytei už nuvežimą mergaičių į pirmenybes.

CVO lygoje mergaitės D pralaimėjo St. Edwards 11:12, mergaitės A nugalėjo Joan of Arc 91:10. Žaidė: mergaičių D komandoje — A. Plučaitė 2, B. Plučaitė 4, I. Paškauskaitė 4, B. Užbalytė, P. Simutytė 1, D. Vaskevičiūtė ir A. Klumbaitytė; merg. A komandoje — I. Janeliūnaitė 30, R. Birštonaitė 35, R. Radžiūnaitė 13, R. Kairytė 11, G. Mačionytė 16 ir R. Petronytė 2.

B-C lygoje vyrai pralaimėjo Andys komandai 59:82, o jauniai A nugalėjo latvių Y 54:51. Žaidė: vyrų komandoje — Strumila 8, Juzėnas 12, Zaliauskas 6, Tamulionis 2, Genys 12, Starkutis 8 ir Kušneraitis 10; pas jaunius — Rautinis 10, Norkus 4, Kaknevičius 8, Juzėnas 15, Sadonis 4, Placiakis 9 ir Kareckas 4.

Praėjusi savaitgalį Toronto stalo teniso lygos individualiniame divizionų turnyre Almis Kuolas iškovėjo I vietą, o Paulius Klevinas II.

Skelbimas

Kai vienas Londono, Anglijoj, skalbyklos savininkas pasi-skelbė laikraščiuose, kad jo skalbyklai reikalingos darbininkės, niekas nesusiliepė. Tada jis paskelbė tokį tekstą: "Nutukusios ir tvirtos moterys, atsiliepkite! Geras atlyginimas, puikios darbo sąlygos ir gera proga susieti. Kreiptis nurodytu adresu." Tą pačią popietę prie skalbyklos durų jau stovėjo 10 tvirtokų sudėjimo moterų...

Traukinyje

Mažasis Antanėlis su mama važiuo pirmą kartą traukiniu. Traukinys įvažiuo į tunelį ir vagone pasidarė visiškai tamsu. Kai traukinys išlindo iš tunelio, vagone vėl pasidarė šviesu. Antanėlis tarė: — Mama, tai jau ir rytdiena. Sutemo ir vėl išaušo...

Pajūryje

Pajūrio miestely turistai kalbasi su žveju. — Tai iš ko jūs čia pragyvenate? — klausia turistai. — Iš to, ką duoda jūra. Žiemą — iš žuvų, o vasarą — iš skenduolių. Parinko Pr. Al.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Pritykę specialistai su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbali

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DR. D. ANDRIULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJOS

1796 Bloor St. W. (prie Keele)

Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p. Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v. Pagal susitarimą. Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4-4451

DR. P. MORIKS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto (I rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

749 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 543-33q0

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius gaisrų ir pradegintus kilimus.

P. KARALIŪNAS

Skambinkite LE. 3-4912.

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612

769-4131

ŠYPS ENOS

Gydytojas ir ligonis

Gydytojo telefonas suskambėjo 2 v. ryto. Kažkas paklausė: — Kiek Jūs imate už ligonio vizitą namuose? — Dešimt dolerių, — atsakė mieguistas gydytojas. — O kiek imate, jei kas ateina į Jūsų kabineta? — Penkis doleriai. — Tai gerai, — atsiliepė balsas ragelyje. — Už 15 minučių aš būsiu Jūsų kabinete...

Skelbimas

Kai vienas Londono, Anglijoj, skalbyklos savininkas pasi-skelbė laikraščiuose, kad jo skalbyklai reikalingos darbininkės, niekas nesusiliepė. Tada jis paskelbė tokį tekstą: "Nutukusios ir tvirtos moterys, atsiliepkite! Geras atlyginimas, puikios darbo sąlygos ir gera proga susieti. Kreiptis nurodytu adresu." Tą pačią popietę prie skalbyklos durų jau stovėjo 10 tvirtokų sudėjimo moterų...

Traukinyje

Mažasis Antanėlis su mama važiuo pirmą kartą traukiniu. Traukinys įvažiuo į tunelį ir vagone pasidarė visiškai tamsu. Kai traukinys išlindo iš tunelio, vagone vėl pasidarė šviesu. Antanėlis tarė: — Mama, tai jau ir rytdiena. Sutemo ir vėl išaušo...

Pajūryje

Pajūrio miestely turistai kalbasi su žveju. — Tai iš ko jūs čia pragyvenate? — klausia turistai. — Iš to, ką duoda jūra. Žiemą — iš žuvų, o vasarą — iš skenduolių. Parinko Pr. Al.

— Jaunųjų talentų vakaras įvyks sekmadienį, vasario 2 d., 4 v.p.p. Parengimą globoja katalikių moterų skyrius.

— Katalikių moterų draugijos skyriaus susirinkimas — šį sekmadienį, sausio 19, po 11 val. pamaldų muzikos studijoje.

— Altoriaus berniukams pamoka — sausio 24, penktadienį, 6 v.p. Berniukai, iki 10 metų amžiaus, dar iki šiol netarnavę Mišioms, kviečiami užsiregistruoti klebonijoje ir atvykti į pamoką.

— Šį sekmadienį per visas pamaldas daroma rinkliava lietuvių religinei šalpai. Praėjusį sekmadienį per pamaldas išdalinti atitinkami vokiečiai.

— Šią savaitę baigiamas lankyti Swansea rajonas.

— Nuosirdi užuojauta Antanui ir Jonui Masioniams bei jų šeimoms, mirus Lietuvoje jų motinai a.a. Emilijai Masionienei. Už velionę antradienio rytą atlaikytos pamaldos.

— Šį sekmadienį 10 val. pamaldos už a.a. Domą Zvirblį; sekmadienį: 10 v. už a.a. Juliją Gilmoną-Gaidamavičią, 11 v. už a.a. Teklę Gailevičienę, 12 val. už buv. prez. a.a. Antaną ir Sofiją Smetoną. Pamaldas užprašė Toronto skautai.

— „Lithuanians in Canada“ leidinio paminėtas ir okupuotos Lietuvos „Kultūros Barų“ žurnalas 10 nr. Būdinga, kad šį kartą paminėjimas paskelbtas be įprastinio komunistinio kandumo. Jame rašoma: „Tai pirmą tokios rūšies enciklopedinio pobūdžio knyga apie kurio nors krašto lietuviškąją emigraciją. Kitos Kanados etninės grupės taip pat išleido tokias studijas“. „T2“ redakcija yra gavusi vieno anglo vertinimo leidinio „Lithuanians in Canada“. Neuzilgo jis bus paskelbtas „T2“.

— Z. Tumosa, dirbęs Elliot Lake kasyklose, lankėsi Toronte. Ta proga susimokėjo „T2“ rėmė jo prenumeratą ir užskė draugui dovana „Tėviškos Žiburių“ 1969 m.

— Jaunųjų talentų vakaras. K.L. K. Moterų Dr-jos Sv. Jono Kr. par. skyrius ketina suruošti lietuvių jaunimo talentų pasirodymą. Jaunimas, kuris lanko muzikos, dainavimo, baletą privačias studijas ir mokyklas, prašomi pakambinti telefonu vakarais: 536-8896 A. Smailienė, 763-2529 p. Sirutienė, dienos metu — V. Otienei 531-0954.

PADEKA

Esame visiems dėkingi už surengtą mums 10 metų vedybinių gyvenimų sukaktį: p.p. S. J. Andriuliams, B. F. Ankudavičiams, N. A. Ankams, V. Bendoriui, A. Birgelienėi, E. R. Draudvilams, I. P. Girniams, Z. P. Jonikams, L. I. Juzukoniams, J. K. Kaknevičiams, J. J. Kamačiams, J. Karaliūnui, E. P. Lukavičiams, S. L. Olekoms, E. P. Račiūnams, K. Straupui, J. Sulciui, A. A. Totoraičiams, S. Valatkievičiams, M. P. Žymantams. Už dovana ir linkėjimus — visiems nuoširdus ačiū.

A. K. Rašymai

PADEKA

Nuoširdžiai dėkome už mums surengtą staigmeną — įkurtus ir naująjį lauktuves, už brangias ir gražias dovanas: A. V. Dobilams, O. J. Azubaliams, tėvukui Bacevičiams, G. J. Bacevičiams, G. J. Balūnams, K. J. Dobilams, O. P. Derliūnams, O. J. Dirmantams, E. J. Dvilaičiams, G. S. Ginčauskams, M. B. Genčiams, J. Kuncaičiui, P. Kalėšinskiui, O. S. Kiršiams, J. K. Liutkams, I. H. Matušaičiams, K. Pajajui, I. V. Pečiūliams, M. J. Pargauskams, B. S. Prapakams, M. A. Neverauskams, O. V. Marcinkevičiams, V. Mokliukaičiai, A. A. Stunguriams, J. Sulciui, A. J. Zakevičiams, J. A. Vanagams, B. A. Vilkins. Jūsų visų parodytas nuoširdumas niekuomet neišdys iš mūsų atminties —

J. A. Bacevičiai

PARDUODAMAS STALAS, keturi kėdės ir arborito bufetas. Skambinti tel. 783-4598.

IVARIOSE LIGONINĖSE atliekama praktika ir baigęs ligoniu priežiūros bei praktiškos medicinos kursą B. NAUJALIS vėl reguliariai priima pacientus SVEIKATOS KLINIKOJE, 460 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. Priėmimo valandos nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro, susitarus telefonu LE 3-8008.

Orkestras mažiems parengimams prieinama kaina. Skambinti A. Zarembe 767-7084.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety lygos. Baigę šią mokyklą gauna ligoniu ir auto draudimą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinus leidimus. Mokiname vairuoti standartine mės ar automatineis mašinomis. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytose HO 6-1331

Fleet Electric Co. Ltd. ELEKTROS RANGOVAS Atlieku visus elektros įrengimo darbus 923-7194. Sav. A. Čeponis

Prisikėlimo par. žinios

— Sausio 15 pradėdamos gregoriškos Mišios už a.a. Joną Valatką; jos sudarytos iš bičiulių užprašytų jo mirties proga; šeštad., 8 v. Mišios už a.a. V. Račiūnę, užpr. vyro; 9 v. — už a.a. M. Danisevičienę, užpr. vyro; sekmad., 8 v. — už a.a. J. Gilman — Gaidamavičią, užpr. žmonos; 11.15 v. — už a.a. V. Vaidotą, užpr. p. Gacionių.

— Už mirusią narę a.a. Br. Rastauskienę v. Mišios bus atlaikytos vasario 3 d., 8.20 v.; užprašė Prisikėlimo par. bankelis.

— Speciali vyskupijos rinkliava imigrantams ir Afrikos misijoms — šį sekmadienį.

— T. Paulius ir T. Placidas yra išvykę; grįš penktadienį.

— Pirmosios Komunijos pamokos — sekmadienį po 10 v. Mišijų. Katedrinės pamokos: sekmad., po 10 v. Mišijų — I-IV sk.; antrad., 4.30 v. — V ir VII sk.; ketvirtad., 4.30 v. — VII ir VIII sk. Religijos pamokos gimnazistams — sekmad., po 10 v. Mišijų muz. studijoje.

— Lituanistinių seminara — penktadienį, 7 v.p. namuose.

— Nuosirdi paieška naują KLK Moterų dr-jos valdybą ir linkime sėkmingos veiklos. Didelė padėka buvusiai valdybai ir visam skyriui už nuosirdumą, aukas ir paslaugas ne tik parapijai, bet ir visiems Toronto lietuviams.

— Ačiū jaunajai dailininkei Aidai Vekterytei už įdomų paveikslą par. patalpoms papuošti.

— Kt. sav. lankomos šeimos Adelaide St., Ascot Ave., Dynevor Rd., Eden Pl., Euclid Ave., Fennins St., Hendric Ave., Stanley Ave. ir Winona Dr.

— Vasario 1 d. tradicinio par. chorų parengimo programą išpildys jungtinis suaugusių ir studentų choras. Repetacijos: studentų — trečiad., 7 v.v.; suaugusių — ketvirtad., 7.30 v.v.; vaikų — penktad., 6.30 v. v.; jungtinio suaug. ir studentų — sekmad., 12 v.

— Parapijos visuotinis metinis susirinkimas — vasario 2 d., 7 v.v.

— Pakrikštyta Henriko ir Elenos Jasonek dukte Julia Elizabeth. Sveikinimai.

Atitaisymas: S.m. „T2“ 2 nr. Prisikėlimo par. kronikoje įvyko techniška klaida Mišijų intencijų sąraše. Turėjo būti: 10 v. Mišios už a.a. A. Ramanauskienę užpr. E. Norvaišienę; 11.15 — už a.a. Lietuvos prezidentą A. Smetoną užpr. Tautinė Sąjunga.

„Atžalynas“ latvių scenoje. Toronto Latvių Gimnazistų Dramos Grupė sausio 26 d., 5 v. p.p., išleis į sceną su Kazio Binkio „Atžalynu“. Režisiorius — Hugo Mikelsonas, o artistai — gimnazijos mokiniai. Man teko stebėti jų repetitijas. Režisiorius ir gimnazistų pastangos išneš pasigėrėtina „Atžalyną“ ir visuomenę. Tuo būdu latvių dramų grupė atžymės Latvijos nepriklausomybės 50 m. sukaktį. Įvertindami lietuvių autorių, „Atžalyną“ aktorai bando išlaikyti lietuvišką — palieka lietuvišką vardus ir net lietuvių kalba dainuoja dainas. Toji grupė su „Atžalynu“ yra numaciusi aplankyti ir kitus miestus: Montrealį — vasario 1 d., Hamiltoną — vasario 15 d., Londoną — vasario 22 d. Sėkmes režisiorius ir jo vadovaujama dramos grupė.

K. Kaknevičius

Karalienės patarėjų (Queen's Counsel) titulą buvo duoti daugeliui Ontario advokatų. Ju tarpe yra keletas etninė grupių atstovų: J. J. Belobradic, kroatas; J. A. N. Chiapetta, italas; D. D. DeMonte, italas; S. W. Frolick, ukrainietis; Fr. Vass, vengras; St. F. Wcislo, lenkas — visi iš Toronto. F. J. Z. Kovacz, vengras iš Wellando; N. Meconi, italas iš Windsor; Z. T. Salmers, ukrainietis iš Ošavos; N. J. Zafiro, italas iš Hamiltono. Minėtasis titulas duodamas pasižymėjusiems advokatams, išbuvusiems tose pareigose bent 12 metų.

Užjuoautoje p.p. Ališauskams š.m. „T2“ 2 nr. turi būti ne N. P. Treibiai, bet N. P. Preibiai.

Parduodamas nepasterizuotas medus
IS NUOSAVO BITYNO
IVARIAIS KIEKIAIS.
Skambinti tel. 534-0563
30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.

ATLANTIC valgykla
1330 DUNDAS ST. W.,
TORONTO 3.
Tel. LE 3-6045
LIETUVIŠKAI PATIEKALAI
NAUJI SAVININKAI
V. ir V. IVANAUSKAI

Sausio 18, šeštadienį, 7 val. vakaro, Toronto Prisikėlimo salėje,

1021 College St.,

„Tėvynės Prisiminimų“ radijo

programos 18 metų sukaktuvinis

KONCERTAS — RADIO BALIUS

LABAI ĮVAIRI MENINĖ PROGRAMA

Pageidaujant, stalai rezervuojami tel. 534-1274

Geram orkestrui grojant, visokie vakarui pajvairinti priedai

Programai paremti auka — \$3.00, studentams — \$1.00

Visus maloniai kviečia —

„Tėvynės Prisiminimai“

Solistai, instrumentalistai, poezija, baletas šokiai ir įvairūs meniniai vienetai pasirodys šį šeštadienį, sausio 18 d., radijo baliu koncerte, švenčiant „Tėvynės Prisiminimų“ 18 metų sukaktį. Iki malonaus pasimatymo! Žiūr. skelbimą. Rengėjų:

Jaunimo ansamblis „Birbynė“ pradeda ruošis Vasario 16 programai. Repetitija — šį penktadienį, sausio 17 d., 4.30 v.p.p., L. V. Namuose, 57 Sylvan Ave. Priimami nauji nariai — berniukai ir mergaitės. Kreiptis vakarais pas vadovę D. Viskontienę tel. 921-0589.

Akademių Draugija rengia paskaitą šį šeštadienį, sausio 18, Prisikėlimo muzikos studijoje 7.30 v.p. Paskaitininkas — dr. Saulius Simoliūnas iš Detroito kalbės tema „Lietuviškos aplinkos kūrimas“. Jis yra baigęs chemijos mokslus; anksčiau gyveno Niujorke, o dabar persikėlė į Detroitą. Lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Valdyba

REVOLIUCIJA NEGALI PAKEIST TAUTOS

Pagarsėjęs Jugoslavijos rašytojas, buvęs viceprezidentas, diktatorius Tito draugas, priešas ir kalnys Milovan Đilas, 57 m. amžiaus, 1968 m. gruodžio mėn. lankėsi Niujorke, kur buvo atžymėtas laisvės premija. Tuo būdu liko iškelti jo nuopelnai kovoje už laisvę Rytų Europoje, kur tebesiaučia diktatorinis komunizmas. Premijos įteikimo proga įvyko spaudos konferencija „New York Times“ dienraščio patalpose. Joje M. Đilas pareiškė numatęs išleisti knygą, kritikuojančią komunizmą, ne išskiriančią titoistinio, nors sakėsi Tito nelaukęs savo priešo. Tai būsiąs lyg ir pratesimas anksčiau išleistų knygų „Naujoji klasė“ ir „Pokaibiai su Stalinu“, už kurias nukentėjo — buvo nubaustas kalėjimu ir tik neseniai iš jo paleistas.

Kalbėdamas apie rusiškąjį komunizmą, M. Đilas pareiškė, kad Sovietų Sąjunga savo imperialistinę politiką Rytų Euro-

poje ir Viduržemio jūros srityse mažai kuo skiriasi nuo caristinės Rusijos. Esą dabartiniai Kremlius valdovai, prisidengę komunistiniais šūkiais, jais netiki, kaip carinė Rusija, besiveržianti į vakarus ir Viduržemio jūrą, tikėjo į „šventąją ortodoksiją“. Sovietinis komunizmas esą išsigimęs ir tapo biurokratinė tironija. M. Đilas mano, kad tuo tarpu laisvės sąjūdžiai Rytų Europoje neturi didesnės pasisekimo, tačiau ilgainiui jie bus reikšmingi ir niekas jų nepajėgus nuslopinti. „Revoliucija negali pakeisti tautos, jos troškimo, jos charakterio. Revoliucija pakeičia tik valdžios ir nuosavybės formą, bet ne tautą kaip tautą“ — pareiškė Đilas. Susikirtimas tarp Sov. Sąjungos ir Kinijos esąs galutinis, nepataisomas, dargi sunkiųjų kovų kiniečių teritorijų pretenzijų į Rusijos ir Mongolijos žemes.

Filatelistų Draugijos „Lietuva“ biuletenis Čikagoje 1968 m. gruodžio mėn. numeryje plačiai cituoja torontiškių filatelistų biuletenį, rašanti apie jų veiklą. Taipgi įdėtos 4 nuotraukos iš pabaltiečių filatelistų ir numizmatų parodos Toronte.

„Gintarelių“ vakaras — balandžio 12, šeštadienį, Prisikėlimo parapijos salėje. Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugija ir šiais metais nori pagerbti lietuviškoje veikloje dalyvaujančias mergaites ir šiam tikslui ruošia šį vakarą-balių. „Gintarelių“ gali būti a. 12-tą ar 13-tą gimnazijos klasę lankančios, nejaunesnės kaip 17 metų amžiaus; b. 1968 m. baigusios 12 ar 13 gimnazijos klasių. Norinčios dalyvauti (ar dėl informacijos) kreipiasi į dr. O. Gustaniene tel. 445-4521; A. Kuoliene tel. 9-7051; A. Sunigaliene tel. 239-1047 ir V. Otiene tel. 531-0954. Jaunimo organizacijos ir pavienės mergaitės, gyvenančios ne tik Toronte, bet ir kituose miestuose, kviečiamos šiuo įvykiu susidomėti. Registruojamasi iki š.m. kovo 3 d.

Rengėjos

Filmą apie buvusio Lietuvos prez. A. Smetonos gyvenimą J. A. V. ir jo laidotuves Klevelande rodė K. S. Karpus, buvęs „Dirvos“ redaktorius, sausio 12 d. Prisikėlimo par. salėje. Ta proga jis pasakė atitinkamą kalbą, paminėdamas velionės 25 metų mirties sukaktį. Minėtas filmas sausio 11 d. buvo rodomas St. Catharines. Radijo programoj „Tėvynės Prisiminimai“ sausio 11 d. apie velionę prez. A. Smetoną; jo mirties 25 metų sukakties proga kalbėjo Pr. Bastys.

Jaunioje nuotakoje praėjo medžiotojai ir žūklautojų klubo „Tauras“ tradicinis balius Prisikėlimo salėje. Išalkusius sotino skani žvėriena, ištroškusius gailino pievą net kituose šokiuose pardavinėjami „kilnieji“ gėrimai. Dėmesio centre buvo fanatai labai gausi loterija.

Mylimai MAMYTEI Lietuvoje mirus, O. STASIULIUI ir šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia —

J. L. Koperskiai

J. Plikaitienė

Nuoširdžiai užuojautą reiškia

ALDONAI LUKOŠIENĖI ir šeimai, mirus jos TĖVELIUI

Brazilijoje —

A. A. Padolskiai

E. Padolskienė

V. K. Klevinskai

PRANEŠAME draugams ir pažįstamiems, kad 1968 m. gruodžio 31 d. Niagara Falls ligoninėje mirė mylimas vyras, tėvas, uošvis ir senelis

PRANAS SURBLYS

Liekame nuliūdę: žmona Lilija, dukters Dalia ir Leimutė, žmonas Charles ir anūkas Pranas

RYAN E. L.G. ODETTE — MORLEY D. HOGLE LAIDOTUVIŲ NAMAI

• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA •
• RŪPSTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •
1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO
Telefonas LE 2-5965

BARONESSA BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampus Bloor-Durie gatvių). Sav. Alytė Kerberienė

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero par. žinios

— Po saskaitų suvedimo ir likusių išpardavimo iš Naujų Metų vakarienes gauta pelno \$68.25, neskaitant salės ir elektros naudojimo.

— Naujų Metų rinkliava — \$109.71, o praėjusio sekmadienio \$136.97.

— Sausio 19 d. rytą 8 v. po Mišijų išvyks autobusas su jaunimu į Laurentidų kalnus paslidinėti.

— Netrukus bus galima gauti aukų pakvitatimus pajamų mokesčiams.

— Vėliau bus išsiuntinėti laiškai kiekvienam parapijiečiui su metine parapijos apyskaita, pakvietimu atsilankyti į Sv. Kazimiero par. vakariene, ir bus pridėtas sąrašas kiek kurio aukųjo par metus.

— Sausio 25 d. vakare Sv. Onos Dr-jai ruošia iškilmingą vakariene ir kviečia visus atsilankyti.

— Sausio 10 d. klebonijoje įvyko par. komiteto posėdis, kuris aptarė metinę finansinę par. apyskaitą, bažnyčios daugių ir kt.

— Sausio 5 d. popietė Aušros Vartų parapijoje įvyko šeštadienių mokyklų mokiniam ir svečiams kalėdinė eglutė. Suvaikinta „Sniego karalaitė“. Drabužiai buvo įdomiai spalvingi ir traukė mažųjų žiūrovų dėmesį. Kalėdų senelis, p. Sabalys, palinkėjo vaikams sėkmės, net kvietė eiti į lietuvišką mokyklą. Vaikučiai buvo apdovanoti dovanomis ir pavaisinti šiltais užkandžiais.

— Sv. Kazimiero parapijoje 1968 m. mirė 23 parapijiečiai. Palaidota sausio 8 d. Rožė Dereskevičienė ir surinkta aukų šv. Mišioms \$15.15. Be to, pr. metais palaidota ir gauta aukų Mišioms: 8-1 Andrius Taurazas \$15.10; 7-2 Leonardas Kreivys \$44.45; 29-2 Ona Vilkaitienė \$16.85; 5-3 Juozas Kuzmickis \$5.90; 13-3 Izidorius Jonušas \$27.84; 14-3 Jonas Masys \$13.39; 25-3 Ona Karpavičienė \$38.35; 6-4 Jonas Grebliauskas \$40.70; 15-4 Agnietė Zukauskienė \$13.60; 18-5 Kastanas Varška \$34.40; 8-6 Gertė Grebliauskienė \$20.40; 19-6 Barbara Olbrysė \$10.50; 12-7 Antanina Mekširūnienė \$73.70; 19-9 Pranas Burasas \$5.85; 24-9 Antanas Liepinaitis \$29.50; 9-10 Emilija Kringelienė \$30.15; 10-10 Bronė Andrewskey \$42.45; 25-10 Aleksandras Plaušinis \$27.45; 13-11 Ona Daileidienė \$27.10 ir tą patią dieną jos sesuo Margarita Bernatavičienė; 30-11 Vincas Stratauskas \$26.60; 5-12 Patricia Bandzavičienė \$37.75. K.J.G.

K. L. K. Moterų Dr-jos Rosemount Ratelis buvo susirinkęs gruodžio 1 d. pas M. Gaputyte. Prie jautiųjų valgių buvo apsvaryta ateities veikla. 1968 m. gruodžio 22 d. ratelio narės su šeimomis dalyvavo Mišiose, kurias užprašė p.p. A. A. Grigelienė. Po pamaldų visi rinkosi į labai gražų p. Grigelių butą bendroms Kučioms. Dalyvavo ir klebonas kun. dr. F. Jucevičius ir kun. J. Gaudzė. Popietė praėjo labai šventiškoje nuotakoje. Visi dalyvavusieji dėkingi p. Grigeliams už taip gražias Kučias. J.

Alvin Karpis sausio 14 d. deportuojamas iš JAV į Kanadą. JAV kalėjimuose jis išsėdėjo 31 metus. Gimęs Montrealy: 1930-40 m. laikotarpyje buvo Karpis-Barker gaujos vadovas. Iš kalėjimo paleidžiamas Seattle, Wash., mieste kaip pavyzdinis kalnys.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

Sekt. M. ARLAUSKAITE, tel. 722-3986

S-tos "Lite" nr. 752D

“LITAS”
ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:	MOKA UŽ:
Asmeninės iš 9 %	Depozitus 5.0%
Nekiln. turto iš 8.5%	Sėrus (numatyta) 5.5%
Išskaitant gyvybės draudimą iki \$10,000.	Term. ind. 1 met. 6.0%
JAU ISDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)	Term. ind. 2 met. 6.5%
	Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 sėrų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrant šeštadienius. Vakaraus — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 10 iki 6 val. ir vakaraus — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35-5 Ave., Rosemount (kampus St. Zotieje)

Montreal, 36 Que.

Tel. RAYmond 7-3120

Aušros Vartų par. žinios

— Sekmadienį, sausio 19, tuoj po 11 val. Mišijų parapijos patalpose Sv. Onos Draugijos susirinkimas.

— Trečiniųjų susirinkimas — šį sekmadienį, sausio 19.

— Lituanistinių kursų ir seminara mokinių tėvų bendras susirinkimas — šį sekmadienį, sausio 19, AV par. salėje. Šis susirinkimas labai svarbus, nes jame bus svarstomi šiuo mokyklų išsilaukimo reikalai ir aptariamos ateities gairės. Visus mokinių tėvus labai kviečiame dalyvauti.

— Aušros Vartų parapijos salėje buvo suruota lituanistinių mokyklų bendra eglutė. Programą atliko vaikučiai, paruošti savo mokytojų; suvaikino p. Baltuonienės parašytą vaizdelį. Vaikams pats idomiasis punktas buvo Kalėdų senelio pasirodymas ir dovanos, gėtėms — patys vaikai scenoje.

— Buvo tikėtasi naujų mūsų altorių ir kitus presbiterijos pertvarkymus užbaigti apie N. Metus. Dėl kurių talkininkų labai gausus tiesioginio darbo, dėl staigiosios gripo darbai nusitęsė. Tikimės, kad neužilgo gausime pranešti užbaigtus.

— Pirmoji organizacija, paaugusių naujam altoriui (\$572.35) yra Sv. Onos Draugija. Pirmoji šeima, kuri paaugusių altoriui (\$10) yra p. Ptasińska.

— Sekmadienį po Kalėdų surinkta \$125.62. N. Metų dieną — \$172.14, užprašus sekmadienį — \$274.34.

J. Kardelis, „NL“ garbės redaktorius, jau kuris laikas sunkiai sergantis savo brite, bandydamas atsistoti kuto ir nusilaudęs koją, vėl nuvežtas į ligoninę ir gydomas dr. Popieriačio priežiūroje. Ligonį nuolat labai rūpestingai globoja E. Kardelenė. Iš visuomenės veikėjų sudarytas komitetas padeda jiems išlyginti didesį išlaidas.

Kaukių balių — Užgavėnių vakariene ruošia Katalikių Moterų Dr-jos Montrealio skyrius vasario 8 d. Aušros Vartų par. salėje. Dalyvaujantiems su kaukėmis jėjimas nemokamas. Geriausios kaukės bus premijuojamos. Geras orkestras, karšta vakariene, bufetas, loterija ir kiti įvairumai. Tiek jaunimui, tiek senimui geriausia proga